

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 918

PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 13, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVIII

Bevinas žiūri labai optimistiškai ! Ateinančią Didžiųjų Konferenciją

BERLYNAS. — E. Bevinas, Britanijos užsienio reikalų sekretorius, čia pareiškė, kad jis žiūri į ateinančią keturių didžiųjų jėgų konferenciją Paryžiuje su didele viltimi. "Mes tikimės suplanuoti pasaulio taiką," pasakė jis.

Jis atvyko į Vokietiją pasitarti su vokiečių vadais, kad patirti jų nuomones. Paskui britai, amerikiečiai ir francūzai tarsis. Keturių didžiųjų konferencija įvyks gegužės mėn. 23 dieną.

Vėliau, spaudos konferencijoje, jis pareiškė, kad jis noris matyti Europą sutvarkytą ir sutvarkytą taip, kaip taika tęstys bent 200 metų. Svarbiausiu punktu esant Vokietija.

Rodydamas didelį optimizmą, jis pasakė: "Nėra nieko negalima. Bet bus daug darbo ir reikės daug kantrybės, ir bus daug skurtumų mintyse".

Taipgi jis pareiškė: "Mes esame prieš karą kaip priemonę sutvarkyti šiai didžiajai tarptautinei problemai".

Jis noris matyti laisvus demokratinius rinkimus Berlyne ir visoje Vokietijoje. "Mes esame prieš visokį totalitarizmą, komunistinį, nacišką ar kurį kitą."

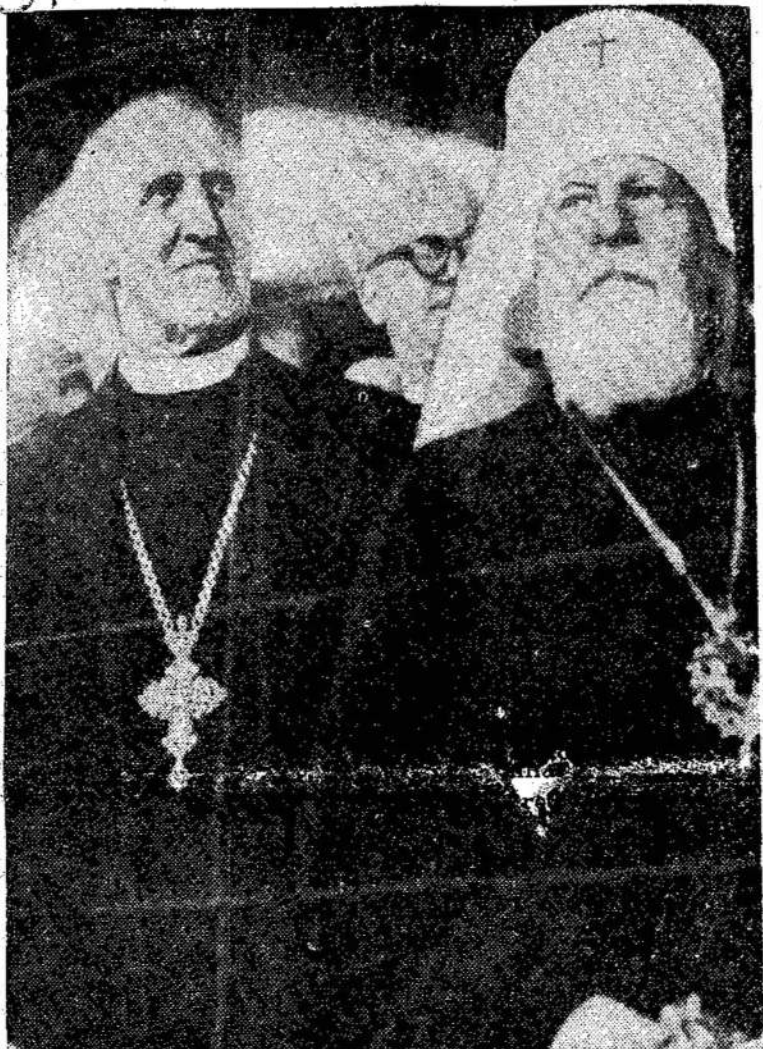
Yra nuomonių, kad rusai pasirengę sutikti praveisti rinkimus visoje Vokietijoje, įskaitant ir jų zoną, visų keturių jėgų priežiūroje.

Viso pasaulio akys vėl krypta į Paryžių, kur Tarybų Sąjungos, Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Francijos užsienio reikalų ministrai susirinks šio mėnesio 23 dieną tartis Vokietijos klausimu. Visur žmonės kalba su viltimi, kad šiuo kartu bus susitarimas ir taikos užtikrinimas.

OLANDAI SUSITARĖ SU INDONEZIEČIAIS

BATAVIA. — Olandai sutikę atsteigti Indonezijos respublikinę valdžią, bet su sąlyga, kad ta valdžia paskui perduotų galią Indonezijos Jungtinėms Valstybėms, kurias kontroliuos olandai.

Indonezijos vadai sutikę su tokiais sąlygomis.

Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson ir Maskvos metropolitenas Nikolas, kurie dalyvavo taikos kongrese Paryžiuje. Dr. Johnson pasakė

ispūdingą kalbą užbaigiant kongresą, ragindamas pasaulio šviesuomenę kovoti už taiką, kuriai grumoją pelnagrobiai.

Sako Jungtinės Valstijos Skubiai Ginkluojasi

LONDON. — Maskvos raideijama įvairiomis kalbomis visuomet pabrėžia reikalingą palaikyti ir sustiprinti taiką pasaulyje. Ten nerasi agitacijos už karą, kaip Jungtinėse Valstijose ar Anglijoje.

Vavilovas, radio komentatorius, kalbėdamas per radio, pareiškė, kad karo metu Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos gražiai kooperavo, kas parodė, kad dvi sistemos gali sugyventi. Jeigu tas buvo galima karo metu, sako jis, tai taikos metu dar labiau galima ir pageidaujama dėl taikos labo.

Tuo tarpu amerikiečiai tęsia jis, pasileido į pasitusių ginklavimąsi. Amerikiečiai nerodą noro kooperuoti.

Vavilovas kalbėjo angliškai laike angliškos programos dėl užsienio. Jis yra patyręs diplomatinis komentatorius.

Tarybų Sąjungos spauda,

Duplesio Policija Suėmė 200 Asbesto Streikierių

AEBESTOS, Que. — Provincinė policija čia suėmė 200 asbesto mainierių, streikuojančių jau ketvirtas mėnuo. Nekuriam laikui buvo paskelbtas maisto stovis ir uždrausta susirinkti daugiau, kaip dviem asmenims.

Vietinis katalikų bažnyčios klebonas pareiškė, kad visa kaltė už susikirtimą ir bažnyčios paniekinimą puola ant policijos, kuri elgėsi labai fanatiškai.

Visas neramumas prasidėjo, kada streikieriai pradėjo

pikietuoti, kad sulaukyti skėbus. Autoritetai pradėjo traukti vis daugiau ir daugiau policijos skėbams apsaugoti. Streikieriai, matydami, kaip skėbai su policijos apsauga atima jų darbus, smarkiai supyko. O kada sužinojo, kad valdžia siunčia šimtus policijos, jie pradėjo statyti ant kelių barikadas.

Policija įsiveržė į bažnytinę svetainę, kur streikieriai buvo susirinkę, daugelį sumušė, išlaškė susirinkimą, kitus išvedė suėmė. Aišku, įvyko pasipriešinimas iš streikierių pusės.

Asbestos miestelini su-traukta 250 policininkų.

Vietos gydytojas pareiškė, kad ramybės nebebus, jeigu kompanija nepatenkinis streikierių reikalavimų. Jis sako, kad algos nėra pamatinis dalykas. Susirgę ar susižeidę mainieriai, gauna pašalpą, negalį pasišalinti, ieškoti lengvesnių sąlygų. Jie turi tęsti pavojingą darbą.

Visi bešališki stebėtojai sutinka, kad už tą sąmišį atsako sąlygos, kuriose mainieriai dirba ir gyvena.

Vokiečiai Priėmė Naują Konstituciją

BONN. — Bizonijos vokiečių seimelis 53 balsais prieš 12 priėmė konstituciją, pagal kurią tvarkysis vakarinės zonos, jeigu nebus kitų planų, kurie pakeistų.

Konstitucija labai panaši į priešitlerinės Vokietijos konstituciją. Pagal ją, Vokietija turi būti federalė respublika, sudaryta demokratiškais pamatais.

Prieš balsavo komunistai kurie yra priešingi skaldyti mui Vokietijos, ir Bavarijos dešinieji, kurie sako, kad vokiečiai negauna užtektina savivaldos.

62,000 Fordo Auto Darbininkų Streikas

DETROIT. — Paskelbtas 62,000 Fordo River Rouge automobilių fabriko darbininkų streikas ir ketvirtadienį prasidėjo. Streikuojama protestui prieš vis didėjančią paskubos įvedinėjimą darbe.

Dėl šio streiko turės sustoti darbai ir kituose Fordo fabrikuose, kurie samdo 40,000 darbininkų keturiasdešimtyje miestų.

CIO unijos 600 skyriaus komitetas tame fabrike buvo vienbalsiai nutaręs pradėti streiką trečiadienį, bet unijos centras, vadovaujamas dešiniojo pirmininko Walterio Reutherio, liepė dar dieną palaukti.

Britanija Pirks Daugiau Kanadoj

OTTAWA. — Sugrįžęs iš Britanijos Rt. Hon. C. D. Howe, prekybos ir pramonės ministeris, pranešė, kad Britanijos valdžia pasižadėjo pirkti daugiau Kanadoje.

Britai padidinsią importą iš Kanados salmono, medžio, obuolių, miltų ir vaisių.

Jie pirks Kanadoje iki 400,000 dėžių salmono, jeigu susitars dėl kainos. Kanadon atvyksią britų atstovas pasitarti tuo reikalu. Taipgi britai pirksią Kanadoj bent 400,000 tonų miltų.

MONTREAL. — Kanados Geležinkelių Asociacija pranešė, kad transporto taryba leido pakelti pirmos klasės geležinkelių bilietų kainą 15 procentų nuo 11 d. gegužės.

Prieš mėnesį buvo kaina pakelta "coach" klasės 15 proc. Pirmos klasės bilietų kaina tada buvo nepakelta.

Pažadairius Po Kanada

Jau pravedamas surašinėjimas balsuotojų dėl seimo rinkimų. Svarbu kiekvienam balsuotojui užsitikrinti, kad būtų įrašytas.

Surašinėtojai surašo visus asmenis, kurie turi teisę balsuoti, ir palieka pakvitavimus dėl kiekvieno asmens. Jeigu tų pakvitavimų neturite, tai stenkites patikrinti, ar esate įrašyti. Greičiausiai, kad neįrašyti.

Federalio seimo (parlamento) rinkimuose gali dalyvauti kiekvienas kanadietis, sulaukęs 21 metų amžiaus, neatsisizvelgiant į tai, ar jis moka mokesčius, ar ne.

Toronte vėl atsinaujino kova tarp įvairių distriktų jaunimo. Aną vakarą ant gatvės susikirto arti 70 vyrų. Pusė jų buvo iš Toronto, o pusė iš Scarboro priemiesčio. Dvylika jaunuolių buvo areštuota.

Ziūrint iš šono atrodo, kad nėra jokio pamato tokiam "karui". Nematyti jokios priežasties, dėl ko jie turėtų peštis. Veikiausiai bus stoka išauklėjimo.

Tarp savęs mušdamiesi jie savo padėties nepagerins. Jie užsitarė tikrai pažeminti sau ir savo draugams.

Užsienio reikalų sekretorius Hon. Lester Pearsonas sako, kad liberalai išnaikins Kanadoje komunistus išbudavdami sveiką ekonomiką.

Jam to galima palinkėti. Aišku, jeigu sveika ekonomija būtų, tai ir reikalo nebūtų būti nepasitenkinusiais. Bet tokių kalbų būna daug laike kampanijos besirenigiant rinkimams.

Anais metais George Drew, dabartinis konservatų lyderis, davė 22 pažadus, bet nei-

vieno pilnai neišpildė.

Karališkoji komisija išnešė nuosprendį, kad panaikinimas kainų kontrolės pasitarnavo pelnagrobiam.

Bet tai bus viskas, ką ta komisija duos.

Tokių komisijų buvo daug. Visos davė gerų išvadų. Bet su tuo viskas ir užsibaigė. Kas pateko į pelnagaudžio kišene, to jau neišimsi.

Toronte sustreikavo 4,000 statybos darbininkų. Jie išėjo į streiką norėdami priversti samdytojus samdyti unijistus ir mokėti unijines atgas.

Kaip ir paprastai, samdytojai teigia, kad unijos neturi užtektinai narių tarp statytojų, todėl jos neturinės teisės reikalauti iš samdytojų skaitytis su jomis.

Streikas apima tik didžiulius projektus, kur dirba didesni skaičiai darbininkų.

United Church centralinė taryba savo konferencijoje 13 balsų prieš 12 atmetė rezoliuciją, užgirančią Atlanto pakta.

Vienas kunigas pastebėjo, kad būtų tragedija, jeigu bažnyčios pradėtų raginti parapijonus rengtis prie karo. Nežiūrint to, beveik pusė balsavo už pasiūlymą.

Kanadietis

F. BOCIULIS PERSISKYRĖ

TORONTO. — F. Bočiulis, vienas iš mūsų laikrodininkų, kovo 17 dieną gavo divorsą (perskiras) nuo savo žmonos Keidės.

Reporteris

Mrs. Ann Shipley, Teck ir miestelių burmistrų asociacijos prezidentė. Nuotraukoje išrinkta Ontarijos miestų kojos ji matoma su savo dukte.

Newfoundlandas

Geografija

Newfoundlandas yra dešimta sala pasaulyje pagal savo dydį. Ji apima 42,000 ketvirtainių mylių plotą.

Sala yra trikampė, atskirta nuo Kanados Belle Isle sąsiaurio, kuris siaurumoje yra 9 mylių pločio. Tarp pietinės Newfoundlando dalies ir Nova Scotijos randasi Cabot sąsiauris apie 60 mylių pločio.

Newfoundlando provincija, kuri dabar skaitosi dešimta Kanados provincija, susideda iš Newfoundlando

salos ir Labradoro teritorijos, kuri randasi Kvebeko šiaurinėje dalyje, prie Atlanto. Labradoras užima 110,000 ketvirtainių mylių. Labradoras savo dydžiu yra beveik toks, kaip Britų Salos, Anglija, Airija, Škotija ir Valija. Žemė rupa, uolėta ir kalnuota. Teritorija mažai ištirta, bet manoma, kad turi gerų miškų ir mineralinių resursų.

Labradore randasi didžiausias vandenpuolis Šiaurės Amerikoje. Jis yra Hamiltono upė. Kadangi teritorija randasi toli šiaurėje, tai agrikultūrinio veikimo beveik nėra. Žemė labai prasta.

Newfoundlando salo taipgi kalnuota, uolėta. Pakrantės labai išlankstytos. Sakoma, kad jeigu reikėtų apkelti laivą apie Newfoundlandą, laikantis pakrantės, tai reikėtų nuplaukti arti 6,000 mylių. Jo įlandos sudaro geras natūralios priplaukas, kurių pakraščiuose randasi daug žuvininkų kaimų.

Newfoundlande yra daug įvairaus dydžio ežerų ir upių. Įdomu tas, kad beveik visos upės teka į šiaurę. Pietvakarinis pakraštys aukštesnis. Čia yra tokių iškilimų, kuriuos galima vadinti kalnais. Didžiausiomis upėmis laikomos Exploits, Humber ir Gander upės.

Klimatas Newfoundlando neblogas. Retai kada jis pašoka virš 85 laipsnių šilumos ir labai retai kada nupuola žemiau nulio. Jis būtų dar šiltesnis, jeigu ne Labradoro srovė, kuri teka iš šiaurės.

Kada ši srovė susiduria su Golfstromo srove pietrytiniame pakraštyje, susidaro ūkana, kuri kartais apdengia visą pakraštį. Newfoundlandas turi nuolatinį vėją.

Winnipeg Naujienos

Gegužės Pirmosios minėjimas Winnipege buvo labai pasekmingas. Taipgi daug plojimų gavo ir mūsų orkestras.

Drg. Forkinas, vakaro pirmininkas, nušvietė Gegužės Pirmosios istoriją ir reikšmę darbo žmonėms. Jis parodė, kad ši diena gimė darbo žmonių kovose už 8 valandų darbo dieną.

Draugas Zukenas, pažangus kandidatas į federalį parlamentą, kalbėjo apie rinkimus, aiškindamas svarbą darbo žmonėms turėti atstovybę parlamente. Išrinkimas Tim Bucko, Binderio, Zukeno, sakė jis, būtų didelė nauja darbo žmonėms. Jie galėtų daug padėti darbininkams kovoje už prielankesnius įstatymus, už didesnę apraudą nuo nedarbo ir kitus reikalus.

Taipgi kalbėjo Gui Caron iš Montrealo. Pirmiausia kalbėjo francūziškai, nes ir čia yra nemažas skaičius francūzų. Jis papasakojo apie Kvebeko darbininkų padėtį. Tėnai siauria reakcija. Jis ir keli kiti buvo suimti mėnuo laiko atgal už dalyvavimą demonstracijoj už taiką.

Teatras, turįs 1,600 kėdžių, buvo pilnutėlis. Žmonės karštai pritarė kalbėtojams.

Reporteris

Parduoda - ieško

Namas Parduvimui

10 kambarių, kietų plytų, garažas ir įvažiavimas, kampinis namas, galima tuojaus užimti gyvenimui. Telefonuokit: LL. 2230, vakarais — nuo 6 iki 8 val. vak. (Toronto).

Paiškojimas

Paiškau Julij Mandėiką, atvykusį į Kanadą 1926 m. Gyveno ilgą laiką (gal ir dabar?) Edmontone, Alta.

Turiu svarbų reikalą. Prašau patį atsišaukti, arba kas žino apie jį, prašau pranešti. Iš anksto ačiū.

Jonas Plungė,

2441 Manufacturers St. Montreal 22, Que.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Šis amerikiečių orlaivis buvo liudininkas keisto įvykio. Vieno viešbučio savininkas Toronte buvo nuvykęs į Jungtines Valstijas gydytis. Matydamas, kad nepagys, nutarė skubėti namo, kad dar pasimatyti su vaikais. Žmona pasamdė orlaivį. At-

skridus į Maltono aerodromą, lakūnai atsisakė nusileisti, kol bus sumokėti visi pinigai. Jis skraidė tol, kol moteris išrašė čekį. Ginčas buvo dėl to, kad kompanija sutikė parvežti už \$200, o kelyje pareikalavo \$900. Girėdi, ji turėjus imti didesnį or-

laivį, nes mažesnių neturėjusi. Dėl tų ginčų kelionė užtruko ir ligonis mirė orlaivyje, besisukaliojant virš aerodromo. Taip žmogus ir nematė savo vaikų, nors buvo laiko juos pamatyti. Tas parodo, prie ko pinigai priveda.

Nr. 918
Pienas
14 ki
Baltos
ūkyje p
giamiej
ūkis
tiesk so
ves.
Būsi
ruošta
miško
plytos,
akmenų
statom
mos: p
lininky
Erdv
se simf
ti auto
melžim
darbai
ti. Pag
žodį bu
dės.
statom
jektus
mūrine
grindis
to linij
ra.
Kiek
niškiau
ninink
Lietuv
gaus š
Plač
bus a
daržov
daugia
mės.
mos ir
drauge
tomi ir
Lietuv
Gastro
Po 3
lingrac
žo Liet
jos cit
aplank
miestų
kolekt
klubuc
jūra
kelia.
giau k
Jauny
Sost
rengti
"Mies
Veika
Dram
kutini
režisa
laurea
Miest
Res
projek
šė Pa
Taura
viškio
nerali
išties
dines.
ir sk
miest

Pasidairius po Tarybų Lietuvą

Pienas ir Daržovės Sostinei

14 kilometrų nuo Vilniaus, Baltosios Vokės tarybiniame ūkyje prasidėjo dideli parenigiamieji statybos darbai: šis ūkis specializuojamas, jis tieks sostinei pieną ir daržoves.

Būsimai statybai jau paruošta 500 kubinių metrų miško medžiagos, išskirtos plytos, cementas, suvežami akmenys. Netrukus čia bus statomos dvi pavyzdinės fermos: pienininkystės ir kiaulininkystės.

Erdviose karvidėse, skirtose šimtui galvijų, bus įrengti automatiniai girdymo bei melžimo aparatai, valymo darbai jose bus mechanizuoti. Pagal paskutinę technikos žodį bus įrengtos ir kiaulidės. Abu šie pastatai bus statomi pagal tipinius projektus; jie turės karkasines mūrines sienas, asfaltuotas grindis, kabančias transporto linijas, vandentiekį, elektros.

Kiekvieną rytą iš moderniausios respublikos pienininkystės fermos, Tarybų Lietuvos sostinės gyventojai gaus šviežią pieną.

Plačiuose ūkio laukuose bus auginami dideli kiekiai daržovių. Ūkis iš viso turės daugiau kaip 2,000 ha žemės. Daržovės bus auginamos ir žiemą. Tuo tikslu drauge su fermomis bus statomi ir nauji šiltnamiai.

Lietuviško Cirko Ansamblio Gastrolės Kalingrado Srityje

Po 3 mėnesių gatrolių Kalingrado srityje į Kauną grįžo Lietuvos TSR Filharmonijos cirko ansamblis. Cirkas aplankė daugiau kaip 40 miestų, pasirodė tarybinių kolektyvinių ūkių ir fabriku klubuose, atlikęs sausumą ir jūra apie 3,000 kilometrų kelią. Buvo surengta daugiau kaip 70 koncertų.

Jaunųjų Spektaklis

Sostinės jaunimui buvo surengti du Gorkio pjesės "Miesčionių" spektakliai. Veikalą pastatė respublikos Dramos teatro studijos paskutiniojo kurso klausytojai, režisavo Stalinių premijos laureatas J. Rudzinskas.

Miestų Generaliniai Planai

Respublikinis planavimo projektavimo trestas paruošė Panevėžio, Zarasų, Telšių, Tauragės, Kretingos, Vilkauskio ir Raseinių miestų generalinius planus. Numatyta ištiesinti ir išplatinti pagrindines gatves, įrengti parkus ir skverus, sukurti gražius miestų centrus.

Baldų Fabriko Statyba

MAZEIKIAI — Buvusiam koklių ir molinių indų fabrike įrengta baldų dirbtuvė. Šiuo metu, vadovaujant inžinieriams, pradėti dirbtuvės rekonstrukcijos darbai. Dirbtuvė bus išplėsta į baldų fabriką, kuris turės respublikinę reikšmę.

Racionalizatorių Laimėjimas

KAUNAS. — "Kotono" fabriko racionalizatorių mechanikas Gedvila dviejų procesų kojinių gamybos mašiną perdirbo į vienaprocesinę. Anksčiau kojinių ligi pėdos megzdavo viena mašina, o pėdą primegzdavo kita. Dabar abu procesus atlieka viena mašina. Fabrike dviprocesinių mašinų dalis šiemet numatoma perdirbti į vienaprocesines. Vienos tokios mašinos atliekamas darbas duos ekonomijos apie 20,000 rublių per metus.

Jūliaus Janonio Memorialinis Muziejus

ŠIAULIAI. — Kuriamas Jūliaus Janonio memorialinis muziejus. Šiauliuose. Jį numatoma įrengti Vilniaus gatvėje — namuose, kur gyveno Janonis, kai jis lankė Šiaulių gimnaziją. Šiuo metu komplektuojami ekspozantai — liaudies mylimo poeto kūrinii rankraščiai, pirmieji jo poezijos leidiniai, jo laišakai ir kt.

Penktiolika Naujų MTS

Šiomis dienomis TSRS Ministrų Taryba priėmė nutarimą dėl tolimesnio Tarybų Lietuvos socialistinio žemės ūkio sektoriaus stiprinimo.

Pagal šį nutarimą respublikoje, iki prasidedant pavasario darbams, bus įsteigta 15 naujų MTS: Pasvalio, Kelmės, Klaipėdos, Vilkijos ir kitose apskrityse. Naujai steigiamosios ir esamos MTS prieš pavasario sėjos pradžią gaus iš broliškiųjų respublikų

daug naujų traktorių su reikalingu traktoriams inventoriu.

MTS traktorius ir sunkvežimius jau pradėjo gauti.

Baileto Vakarai

Valstybinėje filharmonijoje įvyko baileto vakaras, dalyvaujant LTSR Valstybinio Operos ir Baileto Teatro solistams Sventickaitėi, Kunavičiūtei, Rūzgaitei ir kt. Akompanavo E. Borisovas.

Buvo atlikti šokiai iš bailetų "Bachčisarajaus fontanas" ir "Don Kichotas", o taip pat kt. šokiai.

Nauji Namai Gimnazijai

ROKISKIS. — Tarybų valdžios metais Kamajuose buvo įsteigta progimnazija, kuri vėliau išaugo į gimnaziją. Moksleivių tėvai nutarė pastatyti erdvius gimnazijos rūmus, kad jų vaikai galėtų mokytis geroje patalpose.

Vietos valdžios organams padedant, per 4 mėnesius buvo pastatytas dviejų aukštų gimnazijos pastatas. Šiemet numatyta galutinai įrengti antrąjį aukštą.

Kaip Dabar Atrodo Kaunas

Vokiečių okupacijos metu buvo stengiamasi net Kauno vardą panaikinti. Gražuolis lietuviškas Kaunas buvo pavirtęs į apipilstą ir suniokotą vokišką "Kauen'ą". Kauniečiai gerai atsimena 1941-44 metų Kauną. Gražioji centrinė alėja nieku nebepriiminė, kad tai lietuviškas miestas. Krautuvių iškabos — "nur fuer Reichsdeutsche" "nur fuer Wehrmacht". . . Įmonių iškabos — "Ostland-Faser G. m. b. H." "Ostland-Wirtschaft b. m. b. H." "Ostland-Film G. m. b. H." ir t.t.

1944 m. apsupti iš visų pusių Tarybinės Armijos, vokiečiai nebesuspėjo sunaikinti Kauno. Tačiau bėgdami iš Kauno, jie miestą dar kartą apipilė, o geležinkelio stotį, elektrinę, tiltus, "Maisto" kombinatą "Drobės" fabriką ir kitas įmones susprogdino. Dar neuraėjo penki metai nuo tų baisių dienų. Ir štai gražuolis Kaunas — vėl senasis lietuviškas Kaunas. Sugriautos, susprogdintos įmonės jau atstatytos ir vėl paleistos į darbą. Šiandien Kaune našiai dirba apie 150 įmonių ir daugiau kaip 30 kooperatinių artelių. Darbas vyksta pilnu tempu. Siekdamas duoti kuo daugiau produkcijos, fabrikas "Liepsna" gamina trigubai daugiau degtukų, negu prieš karą. "Inkaras" 1948 metais pagaminė žymiai daugiau guminių avalynės, negu 1939 m. išleisdavo abi šios rūšies įmonės — "Inkaras" ir "Guma". Viliampolės tolio fabrikas 1948

m. pagamino 39 kartus daugiau tolio ir 31 kartą daugiau ruberoido, negu 1939 metais. Žymiai padidėjo papirosų, cigarečių, alaus, aliejaus, spirito, šokolado, kakakao, saldinių, biskvitų ir kitų prekių gamyba.

Kaip atrodo kultūrinis gyvenimas?

Buržuaziais laikais būsianta, kad perkėlus sostinę į Vilnių, Kaunas sumenkės. Tarybinis Kaunas tuos spėjimus sugriovė. Tarybų Lietuvos sostinė — Vilnius, bet Kaunas ir toliau tebėra žymus kultūrinis centras. Dar daugiau: šiandieninis Kaunas mokslo ir meno srityse pralenkė buvusį, buržuazinį Kauną. Mokyklų ir švietimo įstaigų dabar Kaune daugiau, negu jų būta prieš karą, nekalbant apie okupacijos metą. Šiuo metu Kaune yra šešios aukštosios mokyklos, kuriose mokosi apie 5,500 studentų. Vytauto Didžiojo Universitete, Žemės ūkio ir Veterinarijos akademijose, Konservatorijoje, Dailės ir Kūno kultūros institute, dėsto daugiau kaip 600 profesorių, docentų, lektorių. Kaune šiuo metu yra 17 gimnazijų, 8 progimnazijos ir 52 pradinės mokyklos. Šiose mokyklose mokosi apie 25,000 moksleivių, jose dėsto apie 1,000 mokytojų. Be to, Kaune yra daug specialiųjų amatų ir fabrikinio-gamyklinio apmokymo mokyklų, lopšelių, vaikų darželių, vaikų namų. Kaune dirba apie 400 gydytojų ir daugiau kaip 700

viduriniojo medicinos personalo. Neskaitant Vytauto Didžiojo Universiteto klinikų, Kaune yra 11 ligoninių, 2 gimdymo namai, 6 poliklinikos, 5 sanatorijos, 35 dispenseriai-ambulatorijos ir kitos gydymo konsultacijos įstaigos.

Kaune šiuo metu yra 8 muziejai, 3 teatrai, 8 didelės viešosios bibliotekos ir nemažai kino teatrų.

Pilnutinai atstatytas vandentiekis Viliampolėje. Ruošiamasi statyti naują vandentiekio stotį, kuri duos daugiau kaip 3,000 m. vandens per parą. Atstatytoji Petrašiūnų elektrinė jau dabar tiekia daugiau elektros negu 1941 m. Kauno gatvėmis kursuoja gražūs autobusai, kurių dalys taip pat gaminamos Kaune. Veikia Žaliakalnio ir Aleksoto keltuvai. Pradėti miesto apželdinimo darbai. Po metų, kitų Kaune bus dar daugiau žalumynų.

Ar vyksta statyba?

Kaunas, palyginti, nežymiai nukentėjęs per karą, būtų mažiau reikalingas nei kiti Lietuvos miestai. Vis dėlto ir čia vyksta gyva statyba. Statomi nauji Veterinarijos Akademijos rūmai, pradėti statyti namai darbininkams.

Mieste klesti prekyba. Valstybinės kooperatinės parduotuvės aprūpina kauniečius visais reikalingais maisto produktais, pramoniniais gaminiais. Ryšium su

Čia Skamba po Kaimus Birutės Daina

Sugrįžęs iš amerikiečių zonos ir išgyvenęs daugiau kaip metus Tėvynėje — Tarybų Lietuvoje, sumaniau parašyti kelis žodžius kaip man sekasi gyventi.

Atsimenu, kaip aš ten vargdavau su savo šeima, atsimenu ten tas varžybas dėl skudurų, maisto trupinių, dėl pastogės.

Zinoma, kitaip ir negalėjo būti!

Juk mes ten buvome perkeltieji "DP", kurių niekas nesigailėjo, niekas mūsų likimu nesirūpino, buvom nekentiami pastumdėliai. Mum siūlė emigraciją į Pietų Ameriką, į Australiją, į Aliaską ir kitus kraštus. Siūlė emigraciją į anglių kasyklas. Aš puikiai žinojau, kas laukia mus emigracijoje ir anglių kasyklose. Jeigu išvažiuodavo tie, kurie vokiečių okupacijos metais atliko eilę kruvinių nusikaltimų prieš žmonių prisidėdami prie nekalčių žmonių žudynių, tai dėl to, kad jie žinojo, jog tai jiems niekad nebus dovanota. Bet jeigu emigruoja padora žmonių, kada jiems prieš akis stovi vienintelis kelias — grįžti į tėvynę, tai man visiškai nesuprantama.

Štai aš pats. Kai buvau amerikiečių zonoje "perkeltas DP", tai, kaip atsimenu, ten irgi lagerių ponai nuolat trukdydavo grįžti, o siūlydavo vykti į įvairius Pietų ir Šiaurės Amerikos "rojus". Bet aš visada atmesdavau tuos pasiūlymus ir visuomet laikiausi minties, kad geriausiai padarysiu, jei grįšiu į Tėvynę.

Ir iš tikrųjų. Parvažiavęs gavau darbo Marijampolės gimnazijoje. Esu direktoriaus pavaduotojas, o be to dėstau. Galiu labai gerai su šeima pragyventi.

Taigi, parašęs šiuos kelis žodžius, aš kviečiu visus padorius lietuvius grįžti į Tarybų Lietuvą. Darbo yra visiems. Štai aš grįžęs radau bedirbančius: muziką Komaitį, mokytojus Čepulius, Kucińskiene, Jarumbavičiūtę, Zilkiūtę, Navasaitienę ir kt.

Visi, kurie turi Tėvynę, turi ir darbo. Tad skubėkite į savo gimtąją žemę, grįžkite ten, kur "broliai artojai lietuviškai šneka, kur skamba po kaimus Birutės daina".

Mok. J. Mapeckys

nauju, š. m. kovo 11 d. paskelbtų kainų atpiginimu, gyventojai gali dar daugiau įsigyti įvairių jiems reikalingų daiktų.

J. Balnius

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Asiadaoj ir Didžiojo Britanijos metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

KODĖL TSRS DARBININKAI NESTREIKUOJA

Dažnai dešinieji, antitarybiniai unijų vadai kaltina Tarybų Sąjungą, sakydami, kad tenai darbininkai labai suvaržyti, neturi teisės streikuoti. Tą patį klausimą mums stato vienas mūsų tautietis. Jis sako, kodėl Tarybų Sąjungos darbininkai negali streikuoti?

Ar ištikrųjų Tarybų Sąjungos darbininkai negali streikuoti? Kaip mes žinome, senosios Rusijos darbininkai streikuodavo. Jie ne tik streikuodavo, bet ir sukilimus surengdavo. Jie sukilę nuvertė caro ir Kerensko valdžias. Tad negalima sakyti, kad Tarybų Sąjungos darbininkai yra pasyvūs, bijo pasijuodinti.

Jeigu jie neina į streikus, tai turi būti tam pamatas. Tą pamatą nesunku surasti. Užtenka mums paklausti, kodėl kapitalistai niekad nestreikuoja kapitalistinėse šalyse? Pavyzdžiui, Lietuvos kapitalistai, lyginant su Amerikos kapitalistais, buvo ubagai, bet jie niekad nestreikuodavo. Kodėl kapitalistai nestreikuoja? Už tai, kad jie turi savo valdžią, kuri rūpinasi jų reikalais. Tiesa, atsiranda nepasitenkinusių, bet jiems užtenka pasikalbėti su valdžia ir padėtis išsitauso. Dėl tokių pat priežasčių nestreikuoja ir darbininkai, darbininkiškose šalyse.

Darbininkų valdomose šalyse patys darbininkai tvarko krašto reikalus. Jie per savo unijas, per savo atstovus valdžioje nusistato atlyginimą, koks šalyje esančiose sąlygose galimas. Jie būtų kvaili eiti į streiką prieš save, taip kaip kapitalistai būtų kvaili eiti į streiką prieš save.

Kapitalistinėse šalyse darbininkai eina į streikus ne todėl, kad jų gyvenimo standartas gali būti žemesnis už Jungtinių Valstijų darbininkų standartą. Jie streikuoja už tai, kad jų samdytojai permažai skiria jiems jų uždarbį. Paimkime mūsų Kanadą. Darbininkų uždarbį per mažas išpirkti jų pagaminamas prekes. Daugumai darbininkų trūksta daug dalykų. Tų dalykų fabrikai gali pagaminti daugiau, negu pagamina. Bet darbininkui skirta uždarbio dalis per maža nupirkti pačius reikalingiausius dalykus. Tie taip reikalingi pinigai kaupiasi pas kapitalistus, kurie suka galvas, kur investuoti tuos pinigus.

Yra sakoma, kad darbininkiškose šalyse žmonės negali išpirkti, viską per brangu. Bet tenai nėra prekių perviršiaus, susikaupimo. Šalies jėgos negali pagaminti tiek, kad visiems užtektų. Jeigu kainas ir numuštų, prekių neužtektų. Vyriausybė darbo žmonių įėjus balansuoja taip, kad jos visuomet sugebėtų išpirkti pagaminamas prekes.

Skaitant tarybinę spaudą gali kiekvienas pastebėti, kiek daug atydos yra kreipiama į pakėlimą gamybos, kaip įvairių prekių, taip ir maisto produktų. Tai vienintelis kelias pašalinimui trūkumų. Juo daugiau prekių bus, tuo lengviau bus galima prieiti prie jų. O kas liečia perkamąją jėgą, ji visuomet bus atatinamai keliami, kad ji išpirktų, kad nebūtų prekių pertekliaus.

Jeigu Kanadoje būtų pakelta perkamoji jėga, tiek, kiek reikia išpirkimui pagaminamų prekių, čia irgi nebūtų ekonominių krizių. Niekad nepasireikštų prekių perteklius. Nereikia įsivaizduoti, kad čia visi turi visko užtektinai. Tik maža dalis turi visko. Daugelis neturi pačių reikalingiausių dalykų pagal šios šalies standartą.

Darbininkiška santvarka labai skiriasi nuo kapitalistinės, tad negalima viską matuoti vienodu mastu. Kas bando viską lyginti, tas labai klysta. Jeigu to skirtumo nebūtų, tai nebūtų ir to trynimosi, kuris vyksta. Kam tuomet kapitalistams reiktų tiek daug energijos eikvoti? Dabar gi visos kapitalo jėgos atsuktos prieš tas šalis.

Kapitalistai ir jų tarnai darbininkų tarpe bando įtikinti žmones, kad Tarybų Sąjungoje ir kitose pažangiose šalyse darbininkai yra bejėgiai. Tai gudrus siekis. Jie nori atsukti darbininkus prieš tas šalis, aišku, ir prieš tokią santvarką, kad būtų lengviau išnaudoti savo darbininkus.

Gyvenimas eina savo keliu. Jis išmoks visus nemokšas.

KAS NAUJO PASAULYJE

Berlyno blokada nuimama. Jos nuėmimui data nustatyta gegužio 12 diena.

Be abejonės, nuėmimas blokados sudaro daug naujų bėdų vakarams. Jie buvo pripratę kaltinti rusus už blokadą, girtis sėkmingumu transporto orlaiviais, ir t.t. Girdi, dabar reikės diskutuoti.

Kaip atrodo iš korespondentų komentarų, tai vakaruose nėra džiaugsmo dėl to. Blokados nuėmimas apsunksins britų, amerikiečių ir francūzų darbą vakarinėse zonos.

Kaip žinia, vyriausia blokados panaikinimo sąlyga yra sutikimas tartis Vokietijos klausimu. Tarybų Sąjunga stovi už nepadalytą Vokietiją. Kai kurie korespondentai prieina išvados, kad rusai linkę daryti daug nuolaidų vakarams. Girdi, jie sutiktų net įsileisti vakarų atstovus į rytinę zoną prižiūrėjimui rinkų ir seimą, kuris būtų sudarytas dėl visos Vokietijos.

Vakarinių jėgų interesai reikalauja ilgesnio buvimo Vokietijoje. Sudarymas vokiečių valdžios, pasirašymas taikos sutarties, aišku, pastatytų uždavinį evakuoti okupacines jėgas.

Vokiečiai, kokie jie nebūtų, linkę prie vienos Vokietijos. Tiesa, industrialistai, kuriems savi turtai svarbiau už

viską, bauginasi komunistų, bet ir jų tarpe yra nemažas sentimentas už vieną Vokietiją.

Taigi, panaikinimas Berlyno blokados, atrodo, sudaro daug naujų bėdų vakarams. Jų diplomatams teks pakrapštyti pakaušį.

Čiang Kai-šekas norėjo pasikelti iš naujo kaip erelis. Jis nulėkė į Šanghajų, paleido atsisaukimą į kiniečius, kad priešintųsi liaudies jėgoms, komunistų vadovaujamos, ir manė, kad jis padarys stebuklus. Nieko tokio neįvyko.

Liaudies jėgos, kurios sėkmingai perėjo Jangtze, šluote šluoja nacionalistus. Jos užėmė Hangčau miestą prie jūrų ir visai atkirto Šanghajų su visais jo gynėjais. Jos net nesiskubina imti Šanghajų. Pranešimai teigia, kad jos metasi į pietus, linkui Fukieno.

Čiang Kai-šekas pabėgo iš Šanghajaus ir nulėkė į Formosą. Kadangi liaudies jėgos neturi orlaivyno bei laivyno, tai ant salos daug saugiau.

Šanghajuje yra manoma, kad šis 5,000,000 gyventojų miestas pasiduos panašiai, kaip Nankingas. Nėra prasmės kautis ir didinti žmonių sunkumus.

Hangčau irgi nemažas miestas — 500,000 gyventojų. Jame yra didelė prielau-

ka. Jis, tačiau, pasidavė be mūšio.

Graikijos liaudies jėgos siūlo taiką. Jų teisingumo ministras Miltiades Porfirogenis siūlo, kad Jungtinės Tautos tarpininkautų.

Pranešimai sako, kad Porfirogenis nori gauti vizą skristi į Jungtines Valstijas ir asmeniškai kreiptis į Jungtines Tautas.

Graikijos liaudies jėgos pusėse, aišku, laukia taikos. Vidujinis karas sunkina gyvenimą, kai kitos šalys Europoje jau baigia atsistatyti, užgydyti žaizdas.

Be abejonės, taika turi būti paremta abiejų pusių susitarimu. Toks susitarimas galėtų būti daug lengvesnis, jeigu kas bešališkai tarpininkautų.

Generolo Makarturo politika Japonijoje kelia rūpestį žmonėse, kuriems teko stebėti įvykius Japonijoje nuo 1945 metų.

Idomiausią apžvalgą amerikiečių politikos Japonijoje duoda australietis W. M. Ball savo knygoje "Priešas ar Sąjungininkas". Ball nurodo, kad amerikiečiai tiesiog apsisvertė ragožium Japonijoje.

Išsigandę komunistinio judėjimo augimo Azijoje, amerikiečiai pamiršę visus demokratinius principus, visus Japonijos imperalistų nušizėjimus prieš amerikiečius. Jie susidėję su industrialistais, skolindami jiems pinigų industrijos atstatymui. Vienu žodžiu, taip susidraugavę su žmonėmis, kurie daugiausiai atsakomingi už baisius darbus prieš amerikiečius.

Jis įspėja, kad amerikiečiai pralaimės Japonijoje, jeigu jie nepakeis politikos. Jis siūlo amerikiečiams nusigręžti nuo reakcionierių ir grįžti prie žmonių.

Ir ištikro, Japonijos žmonės, pamatę amerikiečių demokratijos veikimą, atsiskoko nuo amerikiečių. Seimo rinkimuose jie skaitlingai balsavo už komunistus. Gegužės Pirmosios demonstracijoj dalyvavo 250,000 darbininkų vien Tokijo mieste.

LONODNAS. — Škotijos savivaldybių rinkimuose Darbo Partija pralaimėjo net 43 vietas progresyviams ir liberališkoms grupėms.

Iš viso 195 vietų, Darbo Partija neteko 73, bet 30 naujų laimėjo, tai jos nuostolis yra 43 vietomis.

Sakoma, kad tai lemia blogo Darbo Partijai generaliniuose rinkimuose sekančiais metais.

Šlovės Geismas

A. PUSKINAS

Kai meilė ir giedra širdy manoj kaupės,
Ejo žodžių prieš tave ant kelių atsiklaupęs,
Žiūrėjau į tave, galvojau: mano ji;
Ir visiškai šlovė man buvo nebrangi;
Žinau, aš pamečiau pasaulį sukuringą,
Poeto pravarde bodėjauš niekingą;
Nuvargus nuo audrų, nedomino visai
Pagyrų užesys ir priekaištų balsai.
Ar širdį jaudinti smerkiami negalėjo,
Kai akys į mane nuvargusios žiūrėjo,
Ir, ranką ant galvos uždėjusi kartu,
Kuždėjai: ar myli ir ar laimingas tu?
Ar, kaip mane, kitos tu niekad nemylėsi?
O aš tylėdamas džiaugiausi ir klausiau
Užmiršt manęs, brangus, jau niekad negalėsi?
Ir, laimės kupinas, visa širdim jaučiau,
Kad ateities nėra, nebus atsiskyrimo
Jau niekad... Ir kas? Staiga valia likimo
Man užvertė šmeižtus, apgaules ant galvos,
Kandias ir ašaras... Ir ką gi? Aš vos vos
Bestoviu, lyg žaibų nudegintas dykynėj.
Ir viskas prieš mane aptemo. Begalinį
Jaučiu vėl geismą aš naujai savoj širdy:
Aš trokštu vėl šlovės: tu nuolat tegirdi
Skambėjimą manęs, o aš tave apsiausiu
Savim, be perstogės klausysies tu garsiausiu
Žinių apie mane — aidės jos visados,
Kad tu, girdėdama tyloj jas nuolatos,
Maldavimą atmint galėtum paskutinį,
Kai skyrėmės tada, sode, tyloj naktinėj.

Pastabos

Didlapiams, kurie statosi krikščionybės, civilizacijos ir demokratijos čempionais, judėjimas už taiką, tą krikščioniškiausią dalyką, nepatin-ka.

Jie labai mažai rašo. O jei-gu kuris rašo, tai sarkastiš-akai, paminėdami tikrai nei-giamus dalykus.

Pavyzdžiui, apie Torontė į-vykusį Taikos Kongresą, kai kurie visai nieko nerašė, o kurie rašė, tai tik apie tai, kad tūlas trockistas iš Ha-miltono pasiseilėjo prieš Sta-liną.

O tas žmogus tiek kvailai pasirodė, kad net artimiausi draugai gėdyjosi juomi.

Taikos judėjimo kritikai sako, kad tie žmonės, kurie kalba apie taiką, remia karą Kinijoje. Ar gi taip?

Faktai kalba kitaip. Tuoj po to, kai japonai buvo su-mušti, buvo dedamos pastan-gos nesusipratimus išrišti ir sudaryti koalicinę valdžią.

Taikos reikalą suardė a-merikiečiai, kurie išstojo prieš koaliciją su komunis-tais. Jie pažadėjo čiankai-šekininkams ginklų ir kita.

Čiankaišekininkai pradė-jo šį karą, jie tęsė arti 20 metų. Jie turėjo daug progų taiką atsteigti.

Tik dabar, kada jų jėgos pakriko, jie gieda kitu balsu.

Kada žmonės skelbia ne tiesą, o tai, kas jiems patin-ka, tai sunku jiems susikal-bėti.

Pavyzdžiui, vieni šaukia, kad rusai suklupe Berlyne, tad atšaukia blokadą. Kiti sako, kad tai klaida, kad tai nauja taktika.

Jeigu jie pralaimėjo, tai kokia čia gali būti klaida?

Tim Buck, progresyvių partijos lyderis, savo parei-škime sako, kad amerikiečiai džiaugiasi, jog rusai nuima blokadą.

"Griežtos taktikos" politi-ka pasirodžiusi nepelninga. Šaltas karas nedavęs tiek už-sakymų, kiek buvę numaty-ta. Ekonominis krizis artėja.

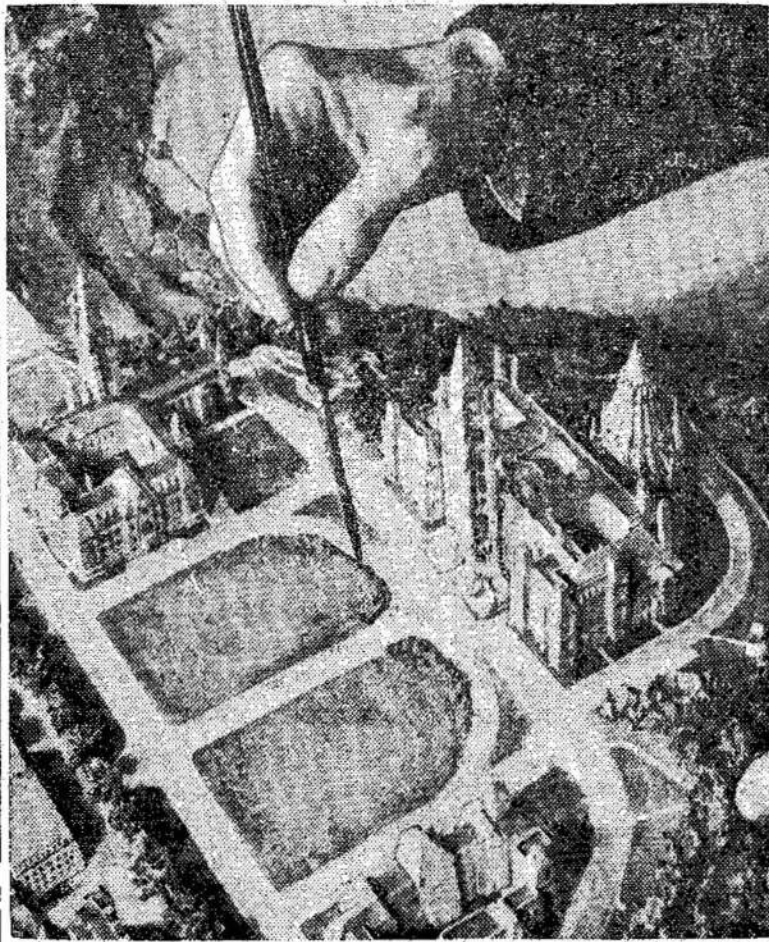
Tuo tarpu padėtis Kinijoje ir Graikijoje nuolat blogė-ja, kas liečia Ameriką.

Jis sako, kad Amerikos fabrikai būtų gavę daugiau užsakymų, jeigu pasaulyje būtų buvus taika, susitari-mas tarp visų.

Yra šalių, kurios duotų di-delius užsakymus, jeigu bū-tų žmoniška kooperacija.

Gyvenimas, kaip žmonės sako, yra geriausia mokykla. Reikia turėti viltį, kad jis lai-ku pamokins visus, kuriems tas reikalinga.

J. Y.

Miestų planuotojai, su Jac-ques Greber priešakyje, dir-bo tris metus planuodami, kaip padaryti Kanašos sosti-nę Ottawą gražiausiu miestu Kanadoje. Nuotraukoj — planas aikštės prie parla-mento rūmų.

Ka Kiti Rašo ar Sako

Kaltina Komercinę Ir Klerikalinę Spaudą Apgavystėj

"The Catholic Worker" iš-kelia viršun labai įdomų da-lyką ryšyje su Amerikos komercinė ir klerikaline spau-da. Laikraštis tą spaudą kal-tina paslėpime nuo savo skaitytojų Vatikano dienraš-čio "Osservatore Romano" pasmerkimą tų, kurie susilė darbuojasi dėl karo prieš Ta-rybų Sąjungą. Sako:

"Osservatore Romano pa-reiškė, kad Katalikų Bažny-čia yra priešinga vartojimui spėkos prieš Rusiją ir kad bet kokiam katalikų pasi-priešinimui prieš komunizmą turi būti vartojama krikščio-niškos priemonės kaip mal-da ir atsteiginas pasaulyje socialinio teisingumo, kuris ištroškęs tiesos, nors toji tiesa jus pasiektų iškraipy-toje formoje:

"Šis editorialas, rašytas Giuseppe Dalle Torre, vy-riausio redaktoriaus, Ameri-kos spaudoje nebuvo plačiai atžymėtas ir beveik visiškai ignoruotas katalikiškosi o s spaudoje, abidvi kurios veda 'švento karo' kampaniją prieš Rusiją paskutinais dviem metais. Taip pat svar-bu, kad visi tie rašytojai ir komentatoriai, kurie Švento-jo Tėvo Kalėdiniam Praneš-i-me įskaito savo pačių karo kurstyimo sentimentus, visiškai nutylėjo apie 'Osserva-tore Romano' editoriają".

"The Catholic Worker" nurodė, kad Vatikano dien-raštis griežtai pasmerkia spėkos vartojimą prieš idė-

jas. "Osservatore Romano" rašo: "Idėjos negalima su-paralyžuoti prievarta, sunai-kinti ją spėka, paskaūinti ją kraujuose. Ji, Bažnyčia, yra didžiausias tos klaidos į-rodytojas. Ta idėja, kuri lai-mi prieš kitą idėją, turi prā-lenkti aną savo teisingumu. Komunizmą galima nugalėti tik malda ir įrodymu dar-bais, kad socialinio teisingu-mo atsiemimui nereikia už-ginti Dievo buvimą. . .

"Komunizmas nėra vien-

tik politinė fenomeno, bei tarptautinės partijos įrankis. Pirmoje vietoje tai yra mo-ralinis ir ekonominis sąju-dis. . ."

Vatikano dienraštis perei-na prie galvosenos tų, kurie įsivaizduoja, kad kare nuga-lėjimas Rusijos jau padary-tų galą Rusijos komunizmui. Nieko panašaus, girdi, ne-būtų. Komunizmas "tikrai lauktų patogaus laiko, bet nieku būdu neatsizadėtų ko-vos". Toliau rašo: "Kas ma-no, kad reikia karo prieš Ru-siją. . . kas mano, kad rei-kia sunaikinimo Sovietų su-naikinimui komunizmo, tas daro neatleistiną klaidą".

Šitie "Osservatore Roma-no" išvedžiojimai prieš karo kurstytojus, aišku, nepatiko mūsų klerikalinei spaudai. Juk toji spauda kasdien su-šilus kursto žmones prie nau-jo karo. Klerikalinė spauda tapo vyriausiu karo kursty-tojų įrankiu. — Laisvė.

Skaitlinės ir Melagiai

Naujiųjų bendradarbis sa-kosi matęs ir skaitęs dvi Lie-tuvoje išleistas brošiūras, taikytas pabėgėliams. Viena vadinasi Mokslininkų Žodis, kita — Tėvynėje. Pastaro-je jis sako suradęs Paleckio ir Gedvilos pareiškimą, ku-riame pasakyta, "kad dabar Lietuvoje spaudos vienkarti-nis tiražas pasiekė net 9,000,000.

Betgi, girdi, Mokslininkų Žodyje sakoma, "kad Lietu-voje dabar vienkartinis pe-riodinės spaudos tiražas sie-kia 650,000."

Žiūrėkite, sako, "abidvi-tos knygelės išleistos vienais ir tais pačiais metais, bū-tent, 1948 m. ir jas išleido viena ir ta pati leidykla!"

Ko Trokšti, Ko Liūdi, Ko Ilgies, Dvasia?

JOVARAS

Ko trokšti, nuvargus beturčio dvasia? Kas liūdną tave taip kankina? Ar žmonės galingi didybės minčia Linksmųjų duris užrakino? . .

Ko liūdi, ko skęsti giliausiam skausme, Verki, sielvartauji labai? Ar sužeidė širdį piktieji griausme? Ar šaldo audriniai ledai? . .

Ilgies ko, paskendus giliam liūdnume? Ar mąstymų jūroje skęsti? Ar meilė kankina jausmų gilume Ir verčia tik jai pasišvesti? . .

Ko trokšti, pailsus vargdienio dvasia? Ar saulė tavęs negaivina? . . Ko verki ištrokus jausmų bangose, Kas jautriąją širdį džiovina? . .

Ko liūdi, ilgiesi — ar ryto aušros, Siekimo garbingo, brangaus, Kurs veda erškėčiais prie meilės tikros, Per kovą į šviesą dangaus?

Ko liūdi, ilgiesi, ko trokšti, dvasia, Vargė, skausmuose paskandinta? Pakilk, sušvytėki griausmu žaibuose — Tad būsi linksma, atgaivinta!

ŠYPSENOS

30

Išsimokslino

"Kas sunkiausia buvo iš-mokti kolegijoje?" klausia tėvas savo sūnaus.

"Kaip atidaryti alaus bon-ką su kvoderiu", atšovė išsi-mokslinęs sūnus.

Netiesioginiai Takšai

"Kuris iš jūsų galite duo-ti pavyzdį netiesioginių tak-sų?" užklausė ekonomijos profesorius savo studentus.

"Sūns mokesčiai, pone", atsakė vienas studentas.

"Kaip tai?"

"Suo pats jų nemoka".

Didelė Pagalba

"Aš manau, kad tamstos sūnus, kaip baigęs kolegiją, dabar yra didelė pagalba jums jūsų biznyje?" užklausė biznierių savo pažįstamą biznierių.

"Taip. Kada mes konfe-ruojame, tai jis sumaišo mums kokteilį", atšovė pa-žįstamasis.

Geriausias Draugas

"Mano žmona pabėgo su geriausiu mano draugu".

"Tur būt jis labai gražus vyras".

"Negaliu pasakyti. Niekad jo nemačiau".

Skirtumas milžiniškas tar-pe 650,000 ir 9,000,000! Kur nors yra "milžiniškas melas".

Ir tiesa: melas yra, milži-niškas, baurus melas. Bet meluoja ir apgaudinėja ne Lietuvos mokslininkai, bei Paleckis su Gedvila, ale Nau-jiųjų bendradarbis ir redak-toriai.

Štai mano rankose abidvi minėtos knygelės. Atsiverčiu knygelės Mokslininkų Žodis 7 pusl. ir skaitau:

"Vienkartinis Lietuvos pe-riodinės spaudos tiražas sie-kia 650,000 egz., kas yra 3 kartus daugiau, kaip buržu-azinėje Lietuvoje".

Atsiverčiu knygelės Tėvy-nėj 9-tą puslapį ir skaitau Paleckio ir Gedvilos pareiški-mą:

"Bendrasis tiražas lietu-viškų knygų, išėjusių po Lie-tuvos išvadavimo iš vokiečių grobikų, pasiekė 9,000,000 egz."

Vadinasi, aiškiai, ant bal-to juoda, kalbama apie du dalyku. Mokslininkai kalba apie periodinę spaudą ir jos tiražą, Paleckis su Gedvila kalba apie per visus trejetą metų išleistų knygų tiražą.

Šitaip biauriai meluoti ir faktus kraipyti, kaip čionai apsimelavo ir iškraipė Nau-jienos, ir gali tikrai Grigai-tis ir jo bendradarbiai. — A. Bimba.

Kanados Liaudis Reikalauja Taikos

Rašo Z. JANAUSKAS

Liaudies Nusistatymas

TORONTO. — Kanados liaudyje yra labai gilus ir tvirtas sentimentas už taiką. Sekant didlapius, apie šį platų liaudies taikos troškimą juose nieko nesimato. Atrodytų, lyg Kanados gyventojai visi būtų karo kursytojų paklusnūs pasekėjai. Tačiau taip nėra. Liaudyje sentimentas už taiką yra ne tik gilus ir platus, bet ir tvirtas nusistatymas kovoti už taiką ir tą kovą laimėti.

Tą nusistatymą bei sentimentą už taiką, labai ryškiai iškėlė šiomis dienomis Toronte įvykęs Kanados Taikos Kongresas. Kongresas buvo didelis, gražus ir reikšmingas. Jis yra istoriniu dalyku Kanados liaudies judėjime.

Bet tą Kongresą, kaip ir liaudies nusistatymą už taiką, didlapiai nori užslėpti. Apie Kongresą Toronto didlapiai beveik visai nieko neparašė. Star neįdėjo nė vienos eilutės!

Taikos Kongresui — kongresui, kuris iškėlė liaudies nusistatymą, nė vienos eilutės, gi kriminalystėms — ištiesi puslapiai!

Bet ar gali kapitalistinė spauda ignoravimu nuslopinti tą didį ir tvirtą liaudies judėjimą? Ne, ji niekad to neatsieks. Liaudies judėjimas už taiką yra didelis ir jis nuolatos sparčiai auga.

Dr. Endicott

Kongresas prasidėjo su masiniu mitingu Massey Hall. Ten apert kitų kalbėtojų, kalbėjo Dr. Endicott, Kanados liaudies judėjimo už taiką vadas.

Savo kalboje jis daugiausia palietė Paryžiuje įvykusį Pasaulinį Taikos Kongresą, kuriame jis dalyvavo kaip Kanados atstovas.

Jis demaskavo Marshallo Planą ir Atlanto Pakta. Pagal jo nurodymus, tie amerikiečių imperialistiniai planai Liaudyje yra gyvai jaučiami

DR. JAMES G. ENDICOTT

ir suprantami tokiais, kokie jie yra — kaip imperialistinės pastangos pavergti Europos liaudį ir priręgti ją agresiniam karui. O tiems imperialistų planams liaudis esanti griežtai priešinga.

Europoje liaudis, sako Dr. Endicott, yra griežtai nusistatę prieš imperialistų rengiamą karą ir yra pasiryžusi geriau mirti už barikadų, negu kovoti už jų interesus.

Jis sako, kad Europos liaudis, apginkluota amerikiečių ginklais, karo atsitikime, atsuks tuos ginklus už savo laisvę ir taiką, taip, kaip Kinijos liaudis padarė. Ir jis patarė imperialistams nepralėti karo.

Toliau jis šypsodamas dėdėjo, sako: tokį patarimą aš daviau Onang Kai-šekui, bet jis neklausė ir nesiskaitė su liaudies duodamais įspėjimais. Jis paneigė viską, kas buvo gera.

Nuo platesnio apibūdinimo Dr. Endicott pranešimo apie tą Paryžiaus Kongresą susilaikau, nes tuo klausimu Liaudies Balsas yra atskiri pranešimai. Kas yra įdomu čia pridėti tai tas, kad ir Paryžiaus Kongresą, anot Dr. Endicott, karo propaguotojai bandė susilpninti — net 300 delegatų iš kitų šalių neleido, nedavė vizų.

Tas buvo atlikta, sako Dr. Endicott, be abejonės pagal Marshallo Plano diktatūrą.

Kongreso Sesijose

Per dvi dienas, šeštadienį ir sekmadienį, tęsėsi Kongreso sesijos. Sesijos buvo gyvos, entuziastiškos.

Dalyvavo 530 delegatų atstovaujanti visą Kanadą nuo vakarų krantų ligi rytų. Jie atstovavo įvairius taikos lokalinus komitetus, unijas, bažnytines grupes, moterų ir kitas organizacijas. Jie apėmė visus Kanados liaudies sluoksnius.

Ypatingai gražų įspūdį darė skaitlinga moterų delegacija ir jaunimo būriai. Jauni vyrai, merginos, moterys. O kaip gražiai jie kalba! Kaip kilnūs jų troškimai!

Karo veteranai, motinos, kunigai (protestonai), unijistai, visuomeniniai veikėjai — visi vienu tvirtu balsu pamerkia imperialistinio karo rengimą, priešpauą, reikalauja taikos:

Taika yra galima, taika turi būti įgyvendinta.

Veteranai, dalyvavę kare, matę nacių žiaurumo pasekmes, su neapykanta ir pasipiktinimu kalba apie naujo karo ruošėjus.

Vienas francūzas iš Kve-

beko provincijos, karo veteranas, tvirtai pareiškia:

Aš turiu sūnų, kuris jau yra 15 metų amžiaus. Aš jį išauklėsiu taip, kad jis, agresinio karo atsitikime, bus su manim už barikadų prieš žmonių žudytojus!

Moteris, inteligentiška, religinė, kalba švelniu, gražiu, bet tvirtu balsu:

Mes esame demokratiški žmonės ir taikos siekiame demokratišku būdu, bet jei taikos negausime demokratišku keliu, tai mes ją pasisimsime kitu!

Vėl kalba kitas. Ukrainietis. Kanadoje gimęs ir mokslus ėjęs. Karo veteranas. Jis lankėsi Tarybų Sąjungoje po karo:

Aš mačiau vieną prieglaudų šimtą vaikų — visi iš karo priežasties paliesti kaulų džiuvos...

Mums, suaugusiems vyrams, stovint ir žiūrint į juos, kaip jie gulėdami lovoje ir bijodami pasijudinti dėl ligos, stengėsi mokintis skaityti ir rašyti, — ašaros byrėjo iš akių...

Aš aplankiau daug šeimynų Tarybų Sąjungoj. Daug jų išžudyta visai; kitose nėra pusės šeimos narių, kitose tėvo, motinos, sesers, brolio... Ar tie žmonės gali norėti karo? Tačiau mums sakoma, kad Tarybų šali norinti karo...

Vėl kitas. Humanistas. Puikus dėstytojas ir aiškintojas kilniųjų žmonijos troškimų. Jis kalba aiškindamas apie žmogaus troškimą gyventi, vystyti kūrybą, auginti šeimą. Apie kultūringą gyvenimą, laisvą ir gražų. Baigdamas sako:

Tokį gyvenimą gali duoti taika, nes pati gyvenimo esmė yra taika. Karas yra naikinimas, mirtis...

Tačiau, vien trokšti taikos neužtenka. Reikia už taiką kovoti.

Delegatų tarpe yra ir komunistų. Žodį taria Leslie Morris, Tribune redaktorius.

Jis kalba apie reakcionierių bandymą taikos judėjimą apšaukti komunistiniu judėjimu:

Taikos judėjimas nėra komunistinis. Tai judėjimas plačiosios visų šalių liaudies už dičią ir kilnų siekį. Mes, komunistai dirbame už taiką todėl, kad taika yra kilnūs žmonijos siekis. Ir veiksime už taiką su visais taikos mylėtojais, nestatydami jokių sąlygų.

Vienas dvasininkas, protestonų tikėjimo, keldamas taikos reikalą virš visų partijinių siekių pareiškia, kad taika vienodai reikalinga vi-

sy partijų, religijų ir įsitikinimų žmonėms ir todėl visi turi nendrai veikti. Taika yra bendras reikalas:

Judėjime už taiką, aš veiksiu su komunistais ir kitais, nežiūrint to, jog mane už tai apšauktu komunistu...

Tokie ir panašūs pareiškimai skambėjo per visą suvažiavimo laiką.

Turiu atsiprašyti skaitytoją, kad nepaduodu čia išskeltų minčių reiškių pavardes. Pavardės ir kokią grupę delegatas atstovauja, buvo pranešama, tačiau tokiame dideliame susirinkime, koks buvo Kongreso sesijose, ne visada teko aiškiai nugirsti pavardes, tuo labiau jas teisingai užsirašyti. Vengdamas klaidų, jas visai praleidau.

Pagaliau, tas nėra ir svarbu. Nes visi, kurie kalbėjo, (o tokių buvo daug) savo išvadomis mušė į tą patį tašką. Šis Kongresas buvo liaudies kongresas pilnoje to žodžio prasmėje ir todėl jų pareiškimai yra plačiosios liaudies vienas pareiškimas, išreiškiantis jos nusistatymą. Tą aš ir norėjau, rašydamas apie šį Kongresą, išskelti.

Apart daugelio delegatų duotų pareiškimų, bei vykusių diskusijų, Kongresas priėmė visą eilę rezoliucijų, nutarimų apie tolimesnio veikimo būdus ir manifestą, kuris bus Kongreso išleistas ir games pajėgsime išvertę jį patiekti Liaudies Balsu skaitytojams.

Taipgi išrinktas centrinis (nacionalis) komitetas. Pirminku labai entuziastiška ir iškilmingu pagerbimu išrinktas Dr. Endicott, sekretorium — Miss Jennison. Prie jų, virš 50 narių.

Norisi dar pridėti, kad judėjimas už taiką Kanadoje dar yra labai jaunas. Tik vie-

ni metai, kai tas judėjimas pradėtas, bet jis jau suspėjo paplisti po visą Kanadą, atlaikyti kelius provincialius kongresus ir ligi šio, visos Kanados Taikos Kongreso, išaugti į galingą, visą Kanadą apimantį judėjimą. Be abejonės, jis dar labiau augs ir tvirtės, kol liaudis savo siekių praves gyveniman.

Lietuviai Kongrese

Tame Kongrese buvo gražiai atstovauti ir lietuviai. Montrealiečių pažangius lietuvius atstovavo J. Vilkėlis, o torontiečius bei kitus taikos mylėtojus lietuvius atstovavo K. Kilikevičius ir Z. Janauskas, kaipo Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto atstovai.

PADEKA

Mieliems giminėms Annei ir Pranui Balmiams, gyvenantiems Langtone, Ont., už sudarymą dokumentų įgaliojančių mus atvykti Kanadon, už brolišką rūpestį, materialę globą ir paramą atvykus į šį kraštą, bei vėliau savistoviai įsikuriant ir visą kitą, reiškiame nuoširdžią padėką. Vera ir Jonas Mikelėnai su šeima, Leonas Balmius

TORONTO. — Pereitą savaitę šio miesto modelistės turėjo susirinkimą ir suorganizavo savo uniją. Susirinkime dalyvavo 50 modelisčių. Mieste priskaitoma iki 300. Jos tikisi, kad visos susirinkšys į organizaciją.

Susirinkime paaiškėjo, kad atsirado perteklius modelisčių. Samdytojai jau galandą peilį kapoti jų uždarius. Jos nusistatė, kad modelistės minimum alga būtų \$10.00 į dieną.

Nacionalistų kareiviai šanghajuje. Jie laukia savo likimo. Jeigu jiems bus įsakyta kovoti ginant miestą, vei-

čiausiai bus užmušti. Jie su-tiktų geriau pasiduoti. Jie dar jauni vyrai, norėtų gyventi.

Darbininkų Fronte

Siais metais įvyko Kanadoje keletas streikų, kurie aiškiai parodo, kaip pasikeitė samdytojų širdis.

Pirmiausiai paimkim tekstiliečių streiką Paris mieste. Darbininkų reikalavimai buvo maži. Jie reikalavo pakelti algas truputį, pasirašyti sutartį su unija ir dar vieno kito mažmožio. Kompanija atsisakė patenkinti nors vieną iš tų reikalavimų. Ji pasiūkė policiją, skebus. Keli desėtkai pikietininkų buvo suimti. Visa eilė pikietininkų buvo nuteista kalėjimui. Streikas buvo sulaužytas. Darbininkai turėjo pasiduoti. Jie pamatė, kad kompanija, gabenama vis daugiau ir daugiau skebų, turėdama jiems policijos apsaugą, galės išsilaikyti iki galo.

Kitu pavyzdžiu buvo radio darbininkų streikas Leaside. Tenai atsirado organizuoti skebai, priklausą kitai unijai. Saugomi policijos jie užėmė darbininkų darbus. Streikieriai buvo priversti iškelti rankas. Laike streiko buvo suimta daug streikierių. Kiti buvo nuteisti kalėjimui.

Dabar eina du nemaži streikai. Vienas yra jūrininkų, o kitas — asbesto mainierių. Šie streikai užsitęsę ilgą laiką. Jie duoda didžiausią pamoką Kanados darbininkams.

Laių kompanijos, įskaitant ir valdišką kompaniją, pasikvietė skebais kitos unijos narius. Teisinasi, kad Kanados Jūrininkų Unijai vadovauja komunistai. Skebai net šautuvus pavartojo prieš streikierius. Jiems padeda policija.

Asbesto mainieriai priklausą katalikų sindikatui. Jie visi katalikai. Eina bažnyčion, meldžiasi. Neį pikietininkai renkasi į bažnytinę svetainę. Vyskupai leidžia rinkti aukas prie bažnyčių dėl streikierių šeimynų.

Iš pradžių streikieriai buvo labai šalti. Jie net pikietų nestatė. Bet laikui bėgant jie pastebėjo, kad kompanijos vis daugiau ir daugiau skebų atsiveža iš kitur. Jie pradėjo pikietuoti. Kompanijos ir Kvebeko valdžia traukė vis daugiau policijos.

Pereitą savaitę įvyko, galbūt sakyti, sprendžiamasis susikirtimas tarp skebų ir policijos iš vienos pusės, ir streikierių, iš kitos.

Streikieriai, netekę kant-rybės, pasimogo pavaišinti skebus. Skebams į talką šoko policija. Streikieriai suima vieną policininką ir nusivėda į bažnytinę svetainę. Jie atsisako paleisti, kol policija bus ištraukta.

Provincialė valdžia prane-

ša, kad siūnčia kompanijai daugiau jėgų. Streikieriai užblokuoja kelius. Kunigų raginami, streikieriai apleidžia barikadas ir susimeta į bažnytinę svetainę. Policija išiveržė į svetainę, pradėjo areštuoti streikierius. Streikieriai atsikirto. Policijos buožės skaldė darbininkų galvas. 180 streikierių buvo suimti. Nemažai buvo sumuštų. Svetainėje ir traukose streikieriai turėjo stiklinių akmenėlių ir prietaisų jiems mėtyti. Vietinės bažnyčios klebonas už tą susikirtimą kaltina policiją ir kompanijas.

Taigi, katalikai darbininkai buvo užpulti dar žiauriau, negu kurie kiti. Iš kitos pusės, katalikai darbininkai parodė nemažesnį kovingumą. Matydami, kad skebai atima jų darbus ir įbloškia šeimas į skurdą, jie griebėsi net grumojimų skebams.

Dabar, ką mes galime matyti iš šių visų streikų? Visų pirmiausiai, mes matome, kaip pasikeitė samdytojų širdis. Karo metu jie sutikdavo

atsisėsti už vieno stalo su darbininkais ir dērētis. Jie sudarydavo net bendrus komitetus dėl pakėlimo produkcijos. Dabar jie jau nesiškai su unijomis. Net ma-žų reikalavimų nenori patenkinti.

Tas pats ir su valdžia. Ji dabar su kompanijomis. Kompanijoms duoda visokią pagalbą.

Kitas dalykas, kurį verta kiekvienam pastebėti, tai kad kompanijoms ir valdžiai didelių skirtumo nesudaro, kas sudaro uniją, kas jai vadovauja. Užpuolimas ant asbesto mainierių parodė, kad katalikai darbininkai ir tokie pat katalikai jų vadai yra traktuojami taip, kaip ir pa-žangūs, jeigu tik jie tvirtai stovį už savo reikalavimus.

Ant galo reikia pastebėti, kad Ontarijoj ir Kvebeke, kur tie streikai įvyko, valdžias sudaro konservatai. Tie konservatai, kurie dabar, besitartinant seimo rinkimams, kalnus gerybių žada. Minėti streikai turėtų atidaryti akis kiekvienam darbininkui. Darbininkas darytų baisingą klaidą, jeigu jis balsuotų už konservatus.

Unijistas

Scena iš tarybinės filmos, College, ties Manning, Tokuri rodoma King teatre, ant ronte.

- Ont., \$2.00.
Po 50 ct.: — W. Roman, Fenwick, Ont., J. Kraučiu- nas, A. Karpavičius, Toron- to.
J. Antonat, Grand Rapids Mich., prisiuntė \$1.50.
Po \$1.00: — Br. Petronis J. Turuta, J. Verbyla, Pet šuplevičius, montrealiečiai J. Grinevičius, Toronto, ir A. Dickson, Winnipeg, Man. r Po 50 ct.: — S. Vasilunas, Eden, Ont., J. Smith, Toron- to, ir W. David, Hamilton, Ont.,
A. Bogda, Edmonton, Alta., nuo savęs \$2.00.
P. Kunchys, Port Arthur, Ont., prisiuntė sekančiai: Po \$1.00: J. Uselis, D. Indriū- nas, J. Sklenis, A. Stankevi- čius ir J. Legas; A. Malec- kis 75 ct.; po 50 ct.: W. Ku- rila, J. Karonas, J. Sargau- tis, F. Imbrose, S. Stankevi- čius, ir P. Kunchys; K. Ru- dinskis 30 ct.; J. Steniulis ir A. Ivaska po 25 ct.
Po \$1.00: A. Daukantas A. Jocius ir Ch. Morkūnas torontiečiai.
Po 50 ct.: — F. Kuraitis J. Kevėža, A. Balsys, i naujai atvažiuavęs lietuvis torontiečiai.
J. Maskelis, Toronto, 25 ct.
- W. Cepulis, Alliance, Ohio, \$5.00.
W. Cherney, Rochester, N. Y., \$2.00.
E. Zvingilas, Jewett City, Conn., \$1.00.
A. Lakitskas, Coaldale, Pa., \$2.00.
A. Jakstonis, Trenton, N. Y., \$2.00.
L. Stakešas, Scotville, Mich., \$2.00.
M. Paulauskas, Aurora, Ill., \$1.10.
Dr. A. L. Graičiūnas, Wau- kegan, Ill., \$2.25.
J. Rutkus, Rochester, N. Y., \$1.00.
J. Puluikis, Delhi, Ont., \$1.00.
E. Cibulskienė, Nanticoke, Pa., \$1.00.
A. Vincėvičius, Stouhton, Mass., 25 ct.
Per P. Dargužį pridavė: S. Baltulis, Windsor, Ont., J. Vertelka, Simcoe, A. Mai- gis, Toronto, po \$1.00; J. Kiškūnas, B. Ivanauskas, to- rontiečiai, po 50 ct.; J. Sa- kockis 35 ct., P. Mockaitis 25 ct.
J. Bulzys, Weston, Ont., 65 ct.
J. Šliumba, Toronto, 1.00.
P. Meldažis, Toronto, 50 c.
(Pabaiga ant 9 pusl.)

Aukavo už Brošiūrą

Kanados Lietuvių Nacio- nalis Komitetas už išleistą brošiūrą "Ar Taika Yra Ga- ima?" jau yra gavęs gražios paramos aukomis ir užgyri- nais komiteto veiklos. Tas žiūgina visus pažangos my- lėtojus ir įgalina komitetą planuoti ir ruošti kitiems žideliams darbams, kurie pa- sifarnautų lietuvių išsivijai.

Tačiau, tuo pačiu kartu neturėtų būti užmiršta, kad dar tik pradžia. Atsilygini- mų už brošiūrą bei aukų dar reikės gauti daug dau- giau. Todėl lai būna šie keli žodžiai priminimu tiems, ku- rie dar neparėmė komiteto veikimą ir tiems, geriams ko- miteto rėmėjams, kurie dar- buojasi platindami brošiūrą, pasistengti ir pasidaruoti daugiau pirma, negu užklups

- vasaros karščiai.
Šiuo tarpu komitetas para- mos gavo sekančiai:
K. Radzišauskas, Montre- al, prisiuntė nuo savęs \$2.00.
B. Zukauskas, Rolphton, Ont., \$1.00.
Ch. Jaselun, Clyde, Alta., nuo savęs ir nuo J. Jaselun, po \$1.00.
O. Raškevich, Bellevue, Alta., \$2.00.
S. Zostautas, Toronto, pri- davė nuo J. Guzauskas \$2.25 ir nuo W. Dovidonis, Hamil- ton, \$1.00.
S. Repšys, Rodney, Ont., \$5.00.
M. Litviniuk, Toronto, \$1- 25.
Po \$1.00: — J. Skeberdis, Grimsby, Ont., ir M. Lapi- nis, Wordswille, Ont.,
P. Merkevičius, Glencoe

R. TESLIA

REAL ESTATE & INSURANCE

REAL ESTATE	GENERALE APDRAUDA
- NAMAI -	GAISRO
(Tuojautiniam užėmimui)	AUTOMOBILIŲ
- BUNGALOWS -	NELAIMES IR SVEIKATOS
- KRAUTUVES -	PLĖSIKŲ
- BIZNIAI -	ATSAKOMYBES
- FARMOS -	BOILERIŲ
Mes turime klientų,	BONŲ
norinčių pirkti namus	Jūsų Patarnavimui
	Kiekvienu Momentu

863 Bloor St. W. - Toronto - LA. 2612 KE. 7896

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj
Istodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 1 iki BIRZELIO 1

Laike Vajaus Įstojimas Perpus Nupigintas

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu Priimamas Be Įstojamo Mokesčio

Draugija Turi 11 Kuopų Kanadoje Pašalpomis Išmokėjusi \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00 Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Siekia Arti \$22,000

Dėl informacijų kreipkitės:

J. Kevėža, 11 A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

40 MONTREALO ŽINIOS

a Taikos Konferencija

Gegužio 2 d. čia atsibuvo Taikos Konferencija, kuri praėjo labai pasekmingai. Konferenciją atstovavo gana didelė delegacija nuo įvairių tautų, jų tarpe turėta skaitlinga delegacija ir nuo lietuvių. Delegatus sudarė įvairių profesijų, luomų, žmonės, k. t. daktarai, profesoriai, nemažas skaičius kunigų, darbo žmonių ir t.t. Svarbiausiu konferencijoj kalbėtoju buvo Dr. James G. Endicott, kuris ragino visus taiką mylinčius žmones, ypatingai katalikus dvasiškius, vieninai veikti, kad pasaulyje būtų išlaikyta taika.

Konferencijoj buvo išrinkti delegatai į Taikos Kongresą Toronte. Tame kongrese bus ir šios kolonijos demokratinių lietuvių delegatas.

Išgirskite Delegato Pranešimą

Gegužio 6-7-8 dd. Toronte įvyko svarbus Kanados Taikos Kongresas. Kongrese dalyvavo ir lietuvių delegatas. Jis parvežė labai svarbų raportą. Tam tikslui šios kolonijos progresyviai lietuviai šaukia masinį mitingą, kuriame delegatas padarys platų pranešimą iš atsibuvusio Kongreso.

Susirinkimas yra šaukiamas gegužio 22 d., sekmdienį, 2 val. p.p., Point St. Charles svetainėje, 01234 Charlevoix St.

Visiems, kuriems rūpi šis taip svarbus klausimas, pasistenkite dalyvauti.

L.V.N. Klubas Neteko Leidimo

Montrealiečiams, o ypatinagai Vytauto Klubo šerininams, yra dideliu smūgiu, kad pastarųjų kelių savaitių laikotarpyje "Liquor Commission" atėmė leidimą. Ar leidimas bus atgautas ir kada,

tai palieka ateičiai. Naujam Klubo pirmininkui, D. Norkeilūnui, tik užėmus pareigas, tenka susitikti su kliūtimis.

Vilijos Choras Radio Bangomis

Gegužio 3 d., kas atsisuko radio stotį CBM, ant 8 v.v., tas su dideliu malonumu, pasigerėjimu, na, galima pridėti, ir su dideliu pasididžiavimu, klausėsi Vilijos choro dainų, kurias pildė bendras choras, sikstetas, susidedantis iš A. Tamošiūnaitės, N. Kielaitės, E. Petronienės, L. Kleiziūtės ir B. ir J. Juraityčių; taipgi B. ir J. Juraityčių duetas ir B. Juraitytės ir B. Žemaičio solo.

Kaip bendras choras, taip ir atskiri kavalkai išėjo labai puikiai, nežiūrint kad choristai kiek ir nervavosi, pirmu kartu dainuodami ant radio.

Radio vadovybė karštai pasveikino choro mokytoją C. Sebastinovičių už puikų sumokinimą ir choristus už žavintį sudainavimą. Programa tęsėsi virš pusvalandžio. Pasibaigus programai, man asmeniškai daug kas iš kitautčių skambino telefonu ir stebėjosi, kad lietuviai, nebūdami profesionalais, taip puikiai išsilavinę dainoje.

Bravo Vilijos chorui, kad jis tokį didelį progresą padarė.

Sukūrė Šeimyninį Gyvenimą

Balandžio 30 d. įvyko vestuvės Vikio Kielos su J. Grebliauskaite. Vestuvų puota įvyko jaunosios namuose. Svečių buvo labai daug, kurie sunesė vertingų ir gražių dovanų, o jaunosios tėvai svečius labai puikiai pavaišino. Visi buvo labai gerų nuotaikoj. Svečių iš toliau buvo atvykę: Mr. ir Mrs. B. Štremas, iš Toronto, ir jaunosios pusbrolis, neseniai

atvykęs iš Vokietijos, taipgi iš Toronto. "Medaus mėnesiu" praleisti, jaunieji išvyko į New Yorką.

Linkiu ilgo ir laimingo gyvenimo!

Jau Trečia "Shwer" Partija

Turbūt nė viena šios kolonijos nuotakų neturėjo laimės turėti tiek daug "shwer" partijų, kaip Birutė Juraitytė. Birutė yra labai populiarai mergaitė iš jaunų dienų. Ji yra labai daug pasitarnavusi dėl progresyvio judėjimo meno srityje, nuo pat mažametės mergaitės. Be to, yra labai maloni ir simpatiška mergaitė, tad ji pilnai užsitarnavusi tos pagarbos, kurią jai dabar, rengiantis į šeimyninį gyvenimą, visi suteikia.

Nesenai buvo suruošta partija jaunuolės J. Petronytės, kurioj dalyvavo daugumoj Vilijos choristės. Pirmą dieną gegužio įvyko kita partija pas V. Verbylienę, kurią suruošė kolektyviai: V. Verbylienė, P. Kisielienė, O. Joneliūnienė ir E. Morkevičienė (su talka J. Verbylos). Šita partija buvo labai pasekminga. Jaunoji apdovanota labai vertingomis ir gražiomis dovanomis, net ir vyrai, ją labai įvertindami, prisuntė savo dovanas, nors iš "principo" jie patys "neturėjo teisės" partijoj dalyvauti.

Trečią partiją jai suruošė įstaigos tarnautojai, kurioje ji dirba. Partija suruošta gražiame Windsor hotelyje. Kuo buvo ji apdovanota šioj partijoj, šiuos žodžius rašant dar neturėta žinios.

Daug pasekmių tau, Birute, naujame gyvenime!

43 Korespondentas

Padėkos Žodis

MONTREAL. — Mūsų dvidešimties metų vedybinio gyvenimo sukakties proga, mūsų draugai ir artimieji surengė balandžio 24 d. Vytauto Klube pobūvį-staigmeną.

Savo draugų buvome prikalbėti nuvykti į Vytauto Klubą visai kitu reikalu, tačiau čia atvykę staiga atsidūrėmė vos ne šimto draugų bei prietelių būryje, kurie mus pasveikino su mūsų

jubiliejumi ir įteikė mums daug brangių ir gražių dovanų, taipgi praleido prie bendro stalo su mumis keletą labai jaukių, mums niekad nepamirštamų valandų.

Giliai sujauinti skaitlingų draugų mums parodytu dideliu širdingumu, tuo metu nebesuradome ir tinkamų žodžių padėkoti už taip nepaprasto draugiškumo žestą. Tad dar kartą dėkojam nuširdžiausiai visiems mūsų draugams ir prieteliams, tiek to pobūvio rengėjams, tiek jo dalyviams už taip mum brangią ir nepamirštamą draugiškumo išraišką. Mes jus visada su pasigerėjimu ir dėkingumu minėsime, o jūsų dovanos bus mums įrodymu jūsų gilaus draugiškumo.

R. K. Spaičiai

45 Sovietai Laimi "Šaltam Kare"

WASHINGTON. — Buvusis valstybės sekretoriaus pavaduotojas Will Clayton, Texas milijonierius, sako, kad Tarybų Sąjunga laimi "šaltam kare".

Pakviestas Senato Komiteto liudyti, reikale Atlanto Pakto, Clayton pareiškė:

Tarybų Sąjunga moka vesti tokį karą su mažiausia lėšų.

Demokratijų išlaidos šaltame kare baisiai didelės.

Girdi, Sovietai visais frontais veda "šaltą karą" ir laimi prieš Ameriką ir Britaniją.

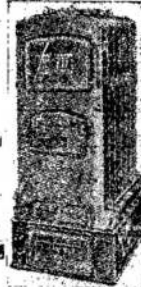
Telefonas: HE. 3466

46 VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

47 Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

48 WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRemore 6679

VERDUN, QUE.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.
ir sulig susitarimo, išskiriant
šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Furtu savo ligoninė, egzaminuoja ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

42 Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių L'gų ir Akuserijos

5537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

44 Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p.,
7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.

Montreal, Que.

Iš P

Eren

PARY:

gu trys š...
seka Pas...
resą čia...
diena, ba...
valandą v...
lėje Ilja I...
tervui sp...
salėje ein...
visi trys...
kų susig...
lė.

Erenb

žmogus...
gu Fade...
kvėpuoja...
mis ir ta...
kai ir su...
nieriais...
pasaulin...
kalba (j...
gyveno)...
akimis, s...
pypkė bu...
Paryžiat...
spėti esa...
martre...
profesor...
vauja Tė...
jo aštri...
metu pl...
žiebė ne...
tinį oku...
mą ir m...
Jis se...
vertėja...
zų kalbo...
dauguma...
responde...
supranta...
dami raš...
Jis pir...
klausima...
kad jis...
kritikuo...
lis kosm...
bus suin...
Erenb...
atsako:

Kuom

kai raš...
taip ir...
jamas, k...
rybų Są...
tikuojan...
jis "cenz...
ziamas"...
mane gi...
tanjios...
burgas...
reikšti...
Kuomet...
sako "E...
Erenbur...
ran". Ir...
gai ju a...
Erenb...
tarp jva...
tojų y...
mo, yra

Tel. P.

J. M

50

Atliek

navim

testam

20 St.

MO

Iš Pasaulinio Taikos Kongreso Paryžiuje

Erenburgo interviu

PARYZIUS. Daugiau negu trys šimtai laikraštinių seka Pasaulinį Taikos Kongresą čia. Antroji kongreso diena, balandžio 21, ir šeštą valandą vakare šalutinėje salėje Ilja Erenburgas duos interviu spaudai. Dar didžioje salėje eina sesija, bet beveik visi trys šimtai laikraštinių susigrūda į mažesnę salę.

Erenburgas visai kitoks žmogus kaip Fadejevas. Jeigu Fadejevas tipiškai rusas kvėpuojas Volgos pakrantėmis ir taiga, kalbą tik rusiškai ir su rusu liaudies manieriais, Erenburgas labiau pasaulinis. Sklandi francūzų kalba (jis Francūzijoje ilgai gyveno), gilios raukšlės po akimis, sarkastiška šypsena, pypkė burnoje, jį kiekvienoje Paryžiaus kavinėje galėtume spėti esant koku nors Monmartre poetu arba Sorbonte profesorium. Bet ir jis atstovauja Tarybų Sąjungai. Tai iš jo aštrios plunksnos karo metu plaukė žodžiai, kurie žiebė neapykantą prieš fašistinį okupantą, žiebė įkvėpimą ir meilę socializmo šaliai.

Jis sėdi prie staliuko, su vertėja (ji verčia iš francūzų kalbos anglų kalbon, nes dauguma jankių ir britų korespondentų francūziškai nesupranta). Klausimai paduodami raštiniai.

Jis pirmiausiai apipilamas klausimais, kai pyra su tuo, kad jis Tarybų Sąjungoje kritikuojamas kaip perdidelis kosmopolitas, kad gal jis bus suimtas, ir taip toliau.

Erenburgas šypsosi. Jis atsako:

Kuomet Vakaruose kritikai rašytoją kritikuoja, jūs taip ir sakote, jis kritikuojamas, bet kai pas mus Tarybų Sąjungoj rašytojas kritikuojamas, jūs rėkiate, kad jis "cenzūruojamas, užgniauziamas". Kuomet kritikai mane giria, Amerikos ir Britanijos spauda sako "Erenburgas nelaisvas, negali išsireikšti, jis po spaudimu". Kuomet mane kritikuoja, jie sako "Erenburgas kalėjime, Erenburgas siunčiamas Sibiran". Ir vienaip ir kitaip blogai jų akyse.

Erenburgas prideda, kad tarp įvairių kritikų ir rašytojų yra nuomonių skirtumo, yra daug kritikos ir sa-

vikritikos. Jis, pavyzdžiui, mėgsta Faulknerį (Amerikos rašytoją), kiti jo labai nemėgsta. Tai kas iš to?

Prieinama prie neišvengiamo klausimo: Ar Tarybų Sąjungos žmonės tikisi karo? Ar jiems valdžia sako, kad Amerika karo pageidauja?

Erenburgas pabrėžia, kad Tarybų Sąjungoje niekas netiki, kad Amerikos žmonių dauguma pageidauja karo. Bet yra įsitikinimas, ir nuginėjami įrodymai, kad valdanti klasė Amerikoje karo pageidauja. Ir Tarybų Sąjungos žmonės tai žino. Jie, betgi, tiki, kad liaudies jėgos visame pasaulyje prie karo neprileis.

Vienas britas laikraštinkas klausia, kodėl Tarybų Sąjunga duoda tiek mažai vizų kultūrinėms darbuotojams. Erenburgas atsako, kad "koriko namuose paprastai nekalbama apie pakartuosius", tai yra, kad Vakarai, kurie tiek mažai vizų davė Rytų delegatams (į New Yorką ir Paryžių) neturėtų teisės skųstis.

Erenburgas tęsia ir pasakoja, kaip, kuomet jis lankėsi Amerikoje, jam nebuvo leista laisvai judėti, ir prie jo buvo pristatytas valstybės departamento pareigūnas, kuris jį nuolat sekė. Ir jis juokaudamas prideda, kad pasėka, betgi, buvo valstybės departamentui ne labai maloni: po pasikalbėjimų su juo, tas pareigūnas pradėjo linkti kairyn. Šiandien jis atleistas iš valstybės departamento tarnybos.

Jis taipgi nurodo, kad Amerika pasiskubino išstumti Šostakovičių ir kitus, nors jis turėjo duoti koncertą. Ko Amerika bijojo? — klausia Erenburgas, — ar tai, kad Šostakovičiaus švelni muzika suminkštins karo kiršintojų

dvasią, lyg to mitologiško Orfejaus muzika sušvelnino plėšrius žvėris?

Ir kaip su Tarybų Sąjungos, Bulgarijos bei Albanijos pagalba graikų partizanams? Erenburgas klausia amerikietis žurnalistas.

Jis atsako, kad niekas dar neapkalta Tarybų Sąjungos tiesioginiame pagalbos davime graikams. Kaltinamos yra Bulgarija ir Albanija. Tuo tarpu Amerika oficialiai duoda Graikijos Atėnų valdžiai pagalbą. Jeigu ir būtų tiesa, kad Albanija ir Bulgarija gelbsti partizanams, Amerika neturėtų sąvęs įžeisti pripažinimu, kad mažiukės Albanijos pagalba nugali jos oficialią pagalbą.

Pasipila visokie klausimai apie Berlyno blokadą, apie ateities planus Vokietijoje, apie karo galimybę. Erenburgas šypsosi ir nurodo, kad jis rašytojas, poetas ir žurnalistas, o ne politikas, ir tikriausiai nepranašas. Jis darytų spėliojimus, jis sako, jeigu dirbtų dėl kokio geltono kapitalistinio laikraščio. Jo laimei jis yra socialistinės šalies kultūrinikas, o ne sensacijų peckelis.

Tarybų Sąjungai priešingi laikraštinkai į Erenburgo interviu atėjo su klausimais, kuriais tikėjosi jį sumušti, įpainioti. Bet Erenburgo logika, jo jūmoras ir jo platus žinojimas juos nuginklavo. Interviu pabaigoje labiausiai neapykantos prieš TSRS perimti žurnalistai turėjo pripažinti, kad Erenburgo atsakymai nuginklavo juos.

Kai kurie geltonų žurnalistų klausimai buvo tiesiog idiotiški. Pavyzdys: "Pone Erenburge, ką jūs manote, reikėtų daryti su Forestalu? Buvo interviu pabaiga. Erenburgas nusišypsojo ir pamojo ranka. Idiociškus neatsakoma. Airis žurnalis-

tas, matyti darbietis ar komunistas, dar paklausia (ne raštiškai): "Ar turite koki sveikinimą Airijos respublikai?" Erenburgas nelaukia francūziško vertimo, nes tiek anglų kalbos suprantant a. "Good Luck", jis atsako angliškai.

AUKOS UŽ BROŠIURĄ

(Atkelta nuo 7 pusl.)
K. J. Toshalis, St. Petersburg, Fla., \$1.00.

J. Petraitis, Toronto, 50 c.
Visiems už aukas ir pasidarbavimą, Komiteto vardu tariau širdingą aciu.

J. Berškys
K.L.N.K. Sekretorius
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

Karolina Brogienė išvyko į Lenkiją

Karolina Brogienė, Jono Brogos žmona, pereitą savaitę išvyko į Lenkiją, Suvalkų miestą, aplankyti savo giminitės, brolio dukters, Elenos Voina.

Elena su sesute, likusios našlaitėmis, galima sakyti buvo užaugintos Karolinos. Už tai jai labai rūpėjo pamatyti Elena. Elenos sesuo gyvena Vilniuje.

J. ir K. Brogai gyvena Penatange, prie Georgian Bay, kur jie turi viešbutį.

Reporteris

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas
WEST END AUTO BODY
Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė
Atliekam Visokius Taisymo Darbus
5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus
PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS
Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi
Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERUN AVE., VERDUN
Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS
Otto Ramanauskas
2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA
CLEANERS & DYERS CO.
Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.
Palmame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:
Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriauciūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Irankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Saldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

3000 VERDUN AVE. — VERDUN
Tel. HE-MLOCK 2797

Tel.: VI. 6373 52 6668 DeLorimier Ave. Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

General Insurance — Visokiausia Apdrauda
Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse. Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t.
Valandos:
Firm. ir Ketvirt. vakarais, ir pagal susitarimą

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

J. M. Rosenfeldas

Advokatas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 36
MONTREAL, QUE.

BOBŲ KARALYSTĖ

(Taša)

Atėjo pasveikinti tarnautojai iš įmonės, apie dvidešimt žmonių. Čia tebuvo tik vieni vyresnieji: mechanikai, jų padėjėjai, modelistai, buhalteris ir kiti, — visi šventadieniškai apsirengę, su naujais juodais surdūtais. Visi jie buvo šaunūs vyrai, tartum parinkti, kiekvienas žinojo savo vertę, t. y. žinojo, kad jeigu jis šiandien nusstotų vietos, ryt ji miešai pakviestų į kitą įmonę. Matyt, tetulė jie mėgo, nes prie jos laisvai jautėsi ir net rūkė, o buhalteris, kai visi būriu artinosi prie stalo, apkabino ją per liemenį. Iš dalies gal jie ir dėl to elgėsi taip laisvai, kad Varvaruška, prie senių turėjusi didelę galią ir sekusi tarnautojų dorovingumą, dabar namuose neturėjo jokios reikšmės, o gal ir dėl to, kad daugelis jų dar atminė tą laiką, kada tetulė Tatjana Ivanovna, kurią broliui kietai laikė, būdavo apsilvilkusi kaip prasta boba, panašiai kaip Agafjuška, ir kai Anna Akimovna bėgiodavo po kiemą apie korpusus, ir visi ją vadindavo Anitka.

Tarnautojai valgė, kalbėjosi ir su nūostaba žvilgčiojo į Anną Akimovną: kaip ji išaugo ir pagražėjo! Bet ši žavinga, gubernančių ir mokytojų išauklėta mergina buvo jau jiems svetima, nesuaprantama, ir jie nejučiomis laikėsi vis arčiau tetulės, kuri sakė jiems tu, tolydžio ragino juos valgyti, gerti ir sudauzama su jais, pati jau išgėrė du stiklius šermukšninės. Anna Akimovna visad bijodavo, kad nepagalvotų apie ją, jog jina išdidi, išsišokėlė arba varna su povo plunksnomis, ir dabar, kol tarnautojai tebesispieję prie užkandžių, ji nėjo iš valgomos ir kišosi į šneką. Savo vakarykštį pažįstamą Pimenovą ji paklausė:

— Kodėl pas jus kambary tiek daug laikrodžių?

— Aš juos taisau, — atsakė jis. — Tuo užsiimu tik tarp kitko, šventadieniais, arba kai nenoriu miego.

— Vadinasi, jeigu man suges laikrodis, tai aš galiu duoti jums jį pataisyti? — paklausė Anna Akimovna, juokdamasi.

— Ką gi? Aš mielai, — tarė Pimenovas, ir jo veidas nušvito džiaugsmu, kai ji, pati nežinodama kam, atkabino nuo korsažo savo puikų laikrodį ir padavė jam; jis tylėdamas apžiūrėjo jį ir gražino. — Ką gi? Su mielu noru, — pakartojo jis. — Aš jau nebetaisau kišeninių laikrodžių. Mano akys silpnos, ir

gydytojas uždraudė man dirbti smulkų darbą. Bet jums aš galiu padaryti išimti.

— Gydytojai meluoja, — tarė buhalteris; visi ėmė juoktis. — Tu netikėk jais, — tęsė jis, to juoko paskatintas. — Pernai gavėnioj iššoko iš būgno dantis ir pataikė seniui Kalmikovui staciūi į galvą, kad smegenys buvo matyti; o vis dėlto iki šiol gyvena ir dirba, tik po šio įvykio ėmė mikėtioti.

— Meluot meluoja daktarai, bet nelabai, — atsiduso tetulė. — Amžiną atilsį Piotras Andriejičius akis prarado. Taip štai, kaip tu, per dienų dienas dirbo prie karštos krosnies ir apako. Akys nemėgsta karščio. Ne, bet ką čia postringauti, — sujudo ji. — Eimė, išgersim! Su švente sveikinu jus, balandėliai mano. Su miškuo negėriu, o su jumis išgersiu, nuodėmingoji. Dievė duok!

Anna Akimovnai atrodė, kad Pimenovs po vakarykščio niekina ją, kaip filantropę, bet sužavėtas ja, kaip moterimi. Ji žiūrėjo į jį ir nusprendė, kad jis laikosi labai meiliai ir apsilvilkęs padoriai. Tiesa, surdūto rankovės truputį trumpos ir, atrodė, tahi ja per aukštai, ir kelnės nemoderniškos, neplachios, bet užtat kaklaraistis parištas su skoniu, nerūpestingai ir ne toks ryškus, kaip kitų. Ir, matyt, jis geraširdis žmogus, nes klusniai valgo visa, ką padeda jam, ir lėkštę tetulė. Ji atsiminė, koks jis buvo vakar juodas ir kaip jis norėjo miego, ir šis prisiminimas kažkodėl sužadino ją.

Kai tarnautojai rengėsi išeiti, Anna Akimovna padavė Pimenovui ranką; ji norėjo pasakyti jam, kad jis šiaip sau ateitų kada pasėdėti, bet nesugebėjo: kažkaip liežuvis neklaušė; ir kad nepagalvotų kiti, kad Pimenovas jai patiko, ji ir jo draugams taip pat padavė ranką.

Po to atėjo kokie nors mokyklos, kurią ji globojo. Visi jie buvo apkirpti ir apvilkti vienodomis bliuzėmis. Mokytojas, — aukštas, dar beušis jaunas žmogus, su raudonomis dėmėmis veide, — pastebimai jaudindamasis, sustatė mokinius eilėmis; berniukai užgiedojo darniai, bet šaižiais, nemaloniais balsais. Įmonės direktorius Nazaričius, plikas, žvitriaakis sentikis, niekad nesugyveno su mokytojais, bet šio, kurs dabar judriai mosavo ranka, jis neapkentė ir niekino, pats nežinodamas už ką. Jis elgėsi su juo šurkščiai, kaip su

sežemesniu, sulaikydavo alga, kišavosi į pamokas ir, kad galutinai išėstų jį, prieš dvi savaites iki šventės pasiskyrė mokyklos sargu tolimą savo žmonos giminaitį, girtuoklį prasčioką, kurs neklaušė mokytojo ir mokinių akivaizdoje drėbdavo jam šurkščius žodžius.

Anna Akimovnai visa tai buvo žinoma, bet ji negalėjo padėti, nes ir pati bijojo Nazaričiaus. Dabar ji norėjo nors paguosti mokytoją, pasakyti jam, kad ji juo labai patenkinta, bet kai po giedojimo jis šmarkiai sumišo ir ėmė dėl kažko atsiprašinėti ir kai tetulė, sakydama jam tu, familiariai nutempė jį prie stalo, jai pasidarė nuobodu ir nemalonu, ir ji, įsikišusi duoti vaikams dovanų, nuėjo į irštintinius kambarius.

— Šiuose švenčių papročiuose, iš tikrųjų, daug žiaurumo, — tarė ji, kiek luktėrėjusi, tartum pati sau, žiūrėdama pro langą į berniukus, kai jie ėjo būriu nuo namo prie vartų ir beedami, susitraukę nuo šalčio, vilkosi savo kailinius ir paltus. — Per šventės norisi pailsėti, sėdėti namie su artimaisiais, o vargšai berniukai, mokytojas, tarnautojai turi kazkodėl eiti per šaltį, paskiau sveikiinti, reikšti savo pagarbą, drovėtis. . .

Mišenka, stovėjęs čia pat salėje, prie durų, ir nugirdęs tai, tarė:

— Ne nuo mūsų tai prasi-dėjo, ne su mumis ir pasibaigs. Aišku, aš neišlavintas žmogus, Anna Akimovna, bet šitaip suprantu: skurdžiai visada turi gerbti turtinguosius. Yra pasakyta: dievas šelmį ženklina. Daboklėse, nakvynės namuose ir smuklėse visada vien tik skurdžiai, o turtingieji, pastebėkite, — visada padorus žmonės. Apie turtinguosius pasakyta: bedugnė bedugnę šaukia.

— Jūs, Miša, visada kalbate kažkaip nuobodžiai ir nesuprantamai, — tarė Anna Akimovna ir nuėjo į kitą salės galą.

Buvo tik pradžia dvyliktos. Didžiuliu kambarių tylyma, tik retkarčiais sudrumsčiaama giedojimo, skludusio iš žemutinio aukšto, vertė žiovauti. Žalvaris, albumai ir paveikslai ant sienų, vaizduoja jūrą su garlaiviukais, pievą su karvytėmis ir Reino krantus, buvo jau tiek seni, kad žvilgsnis tik nuslysdavo per juos, nepastebėdamas jų. Šventiška nuotaika jau ėmė įkyrėti. Anna Akimovna, kaip ir seniau, jautėsi graži,

jauna ir nepaprasta, bet jai jau atrodė, kad tai niekam nereikalinga; jai atrodė, kad ir šią brangią suknelę ji apsilvilko nežinia kodėl ir kam. Ir ją jau, kaip tai būdavo per visas šventes, ėmė varginti vienatvė ir nenuvejama mintis, kad jos grožis, sveikata, turtai — vien tik apgavystė, nes ji nereikalinga šiam pasauliui, niekam ji nenaudinga, niekas jos nemyli. Ji perėjo per visus kambarius, niūniuodama ir žvilgčiodama į langus. Sustojusi salėj, ji negalėjo susilaikyti neprakalbinusi Mišenkos.

— Nežinau, Miša, ką jūs apie save galvojate, — tarė ji ir atsiduso. — Iš tikrųjų, už tai net dievas nubaus.

— Jūs apie ką?

— Jūs žinot apie ką. Atleiskite, kad aš braunuos į jūsų asmeninius reikalus, bet man atrodo, jūs patys dėl užsispyrimo griunatate savo gyvenimą. Sutiksime, kad jums dabar kaip tik pats laikas vesti, o ji — gražiausia mergina, padori. Geresnės už ją jūs niekad nerastite. Gražuolė, išmintinga, tyli, atsidavusi. . . O išvažda! . . . Jei priklausytų ji mūsų aukštesnei visuomenei, daugelis ją pamiltų vien už puikius rudus plaukus. Pasižiūrėkite kaip jos plaukai tinka prie veido spalvos. Ak, dieve mano, jūs nieko nesuprantate ir patys nežinote, ko jums reikia, — karčiai tarė Anna Akimovna, ir jos akyse pasirodė ašaros. — Vargšė mergaitė, man jos taip gaila! Aš žinau, jūs norite gauti pinigą, bet aš jums jau sakiau: aš duosiu Mašai da-lį.

Savo būsimą gyvenimo draugę Mišenka vaizdavosi ne kitaip, kaip aukštą, pilną, rimtą ir garbingą moterį po-eisenos ir kažkodėl būtinai su ilgu šaliku ant pečių, o Maša — liesa ir plona, susiveržusi gorsetu, ir eisena jos smulki, o svarbiausia, ji buvo perdaug viliojanti ir labai patiko Mišenkai, bet tatyje nuomone, netiko vedyboms, o ti klengvām elgesiui. Kai Anna Akimovna pažadėjo duoti dalį, jis kurį laiką paabejojo; bet sykį kažkoks neturtingas studentas, užsilvilkęs ant mundieriaus rudą palta, atėjęs pas Anna Akimovną su laišku, nesuivaldė ir susižavėjęs žemutiniam aukšte, prie kabyklų, apkabino ją, ir ji tyliai susuko; Mišenka, stovėdamas viršų, ant laiptų, matė tai ir nuo to laiko ėmė biau-rėtis Maša. Neturtingas studentas! Kas žino, jeigu ją būtų apkabinęs turtingas studentas arba karininkas, tai pasekmės būtų

buvusios visai kitos. . .

— Kodėl jūs nenorite? — paklausė Anna Akimovna. — Ko jums dar reikia?

Mišenka tylėjo ir nekrutėdamas, pakėlęs antakius, žiūrėjo į kėdę.

— Jūs mylite kitą?

Tyla. Įėjo rudoji Maša, nešina padėklų su laiškais ir vizitinėmis kortelėmis. Išpėjusi, kad buvo kalbama apie ją, ji iki ašarų paraudo.

— Laiškanešys buvo atėjęs, — sumurmėjo ji. — Ir ten atėjo kažkoks valdininkas Čalikovas, ir laukia apačioj. Sako, kad jūs įsakėte kažko šiandien ateiti.

— Koks akiplėšiskumas! supyko Anna Akimovna. — Aš jam nieko neįsakiau. Pasakykite, kad jis eitų sau, manęs nėra namie!

Pasigirdo skambutis. Tai buvo savos parapijos šventikai, juos visada priimdavo kilmingųjų daly, tai yra viršuje. Po šventikų tuojau pat atėjo su vizitu įmonės direktorius Nazaričius ir fabriko gydytojas, paskiau Mišenka pranešė apie liaudies mokyklų inspektorių atvykimą. Prasi-dėjo vizitierių priėmimas.

Laisvomis valandėlėmis Anna Akimovna sėsdavosi svetainėje į gilų krėslą ir užsimerkusi galvodavo apie tai, kad jos vienatvė visai natūrali, nes ji neištekėjo ir niekada neištekės. Bet dėl to ne ji kalta. Pats likimas iš prastos darbininkų padėties, kurioje, jeigu tikėti prisiminimais, jai buvo taip patogiu ir jauku, nubloškė ją į šiuos dižiulius kambarius, kur ji niekaip negali sugalvoti, ką padaryti iš savęs, ir negali suprasti, kodėl prieš ją šmėkčioja tiek daug žmonių; tai, kas vyko dabar, jai atrodė paniekos vertą, nereikalingą, nes nė vienam akimirksniui visa tai nedavė jai ir negalėjo duoti laimės.

— Kad, taip įsimylėjus, — galvojo ji, rązdamasi, ir vien nuo šios minties ji jautė širdyje šilumą. — Ir imone nusikračius. . . svajojo ji, vaizduodamasi, kaip nuo jos sąžinės nusirita visi šie sunkūs korpusai, barakai, mokykla. . . Paskiau ji prisiminė tėvą ir pagalvojo, kad jeigu jis ilgiau būtų pagyvenęs, tai, tikriausiai, jį būtų išleičęs už paprasto žmogaus, pavyzdžiui, už Pimenovo. Įsakytų jai tekėti už jo, — ir viskas. Ir tai būtų gerai: įmonė tada patektų į tinkamas rankas.

(Bus daugiau)

Vaikucių Koncertas

TORONTO. — Žvaigždės choras davė dar vieną puikų koncertą — šiuo kartu sąryšyje su paminėjimu Motinos dienos.

Programa susidėjo iš dainų, muzikos, šokių. Buvo solų, duetų. Viskas buvo atlikta gerai. Chorui vadovauja R. Strazevičiūtė, jauna chorvedė.

Po programos buvo šokiai. Publikos buvo daug. Buvo ir svečių — Pampalai, Doveikai, iš Hamiltono. Buvo ir iš Jungtinių Valstijų, bet man neteko susitikti.

Kiek teko girdėti iš publi-

kos, tai visi gyrė jaunus menininkus. Didelis kreditas mūsų jauniems, ypač jų mokytojai Strazevičiūtei.

Reporteris

Mūsų Ligoniai

TORONTO. — Turėjo sunkias operacijas S. Sasnauskas, Bangos choro narys, ir Meldona Karosanauskis ne (Meldaziūtė).

Sasnauskas randasi St. Joseph ligoninė, o Karosanauskis — Mount Sinai ligoninė.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

Reporteris

Bangos Choro Rengiamas
Jubiliejinis

Bankietas

Šeštadienį, Gegužės 14 d.

83 CHRISTIE ST.

(Toj pačioj vietoj, kur įvyko montrealiečių Vilijos Choro koncertas)

Draugiškas pasivaišinimas užkandžiais ir gėrimais

Šokiams Puiki Salė
Grieš Šešių Muzikantų Orkestras

VISI KVIEČIAMI ATŠILANKYTI

Prasidės 6 v. v.

Rengėjai

Lietuviški Rekordai

Sulig pareikalavimo siunčiame katalogą

Taipgi radio, skalbiamos mašinos 25 ir 60 ciklų. Siunčiame bile kur Kanadoje. Galima pirkti grynais pinigais arba sulig susitarimo ant išmokėjimo.

ORIGINAL FURNITURE CO.

438 & 515 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618

šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina.
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Torontiečiai Windsore!

TORONTO BANGOS CHORAS
Atvyksta į Windsorą ir Duos

KONCERTA

Šeštadienį, Geg. (May) 21

Casa Romana Hall -- 2528 Seminole St.
(Kampas Albert Rd.)

Programą Pildys Bangos Choras ir
Detroito Merginų Sektetas

Po Programos ŠOKIAI Prie Geros Muzikos

Kviečiame visus, iš arti ir toli, atsilankyti

Koncerto pradžia 7.00 v. v., punktualiai

Durys Atdaros 5 v. v.

RENGIA WINDSORIEČIAI

Svarbus Išradimas Dėl Orlaivininkystės

OTTAWA. — Kanados Nacionalė Tyrinėjimų Taryba išrado chemikalą, kurio galima atmesti vandenį nuo stiklo. Tuo chemikalu aptepiti orlaivių langai atmeta vandenį, kaip kad jie būtų taukuoti, nors jo visai nesimato.

Smarkiai skrendant laike lietaus, orlaivių langais vanduo bėgte bėga. Dėl to sunku gerai matyti. Vanduo iškreipia šviesos linijas. Kalnai dažnai atrodo daug žemiau, negu tikrelybėje. Sakoma, kad dėl lietaus įvyko daug orlaivių nelaimių.

Išradimas apsaugo langus nuo lietaus ir palengvina orlaivininkams. Jis galės būti pritaikytas ir automobiliams.

Pirmu Kartu Kanadoje Nauja Tarybinė Filma
Tik Viena Savaitė nuo Geg. 16 iki 21
KING THEATRE — MANNING ir COLLEGE

Didžiojo Rusų Muzikos Tėvo
Taipgi

"No Greater Love", filma iš partizanų gyvenimo

BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbas Kailininkas
Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvėj, Pagal
Jūsų Pasirinkimą ir Mierą
Mes Turime Visokių Rūšių Futrų
Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisome. Darbas Garantuojamas, Moderniškas. Šaltas Padėjimas Vasarai
291 Dundas St. W. (Ties McCaul), Toronto
EL. 6509

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators
of Fine
FUR GARMENTS
Restyling and Repairs
Warrantably Guaranteed

MODERN
COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO
Kvalifikuotas lietuvis (Šniceris) laidojininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias
jewellery prekes.
Kaina prieinama. Darbas garantuotas
Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Pranešimai

Delhi, Ont.

Susirinkimas

Lithuanian Social Welfare Club visuotinas narių susirinkimas įvyks gegužės mėn. 15 dieną (t.y. sekmadienį), 6 valandą po pietų, Hawthrey kaime nuosavos svetainės patalpose.

Susirinkimo dienotvarkėje yra numatyta aptarti daug aktualių skubių reikalų.

Kviečiami atsilankyti klubui pritarianti ir norinti įstoti į klubą nariais-šerinkais bei rėmėjais.

Prašom visus atvykt punktualiai.

Narių dalyvavimas būtinas.

L.S.W. Klubo Valdyba

Šokių Vakaras

Lithuanian Social Welfare Club ruošia š. m. gegužės 21 dieną (šeštadienį), 6 val. po pietų, Hawthrey kaime nuosavos svetainės patalpose šokių vakarą-pasilinksminimą.

Parengimų komisijos moterys yra numačiusios visiems vakaro dalyviams staigmeną. Veiks klubo bufetas su minkštais ir kietais gėrimais bei užkandžiais. Šokiams grieš mįšrus orkestras.

Kviečiame visus atsilankyti, nes kiekvienas galės tikrai jaukiai ir smagiai pasilinksinti.

Tad iki malonaus pasimatymo.

Klubo Valdyba

Paskutinis Paraginis

TORONTO. — Kad jau visi žinote, jog ateinantį sekmadienį įvyks Bangos choro koncertas, aš nei kiek neabejoju. Bet aš norėčiau jus dar kartą paraginti atsilankyti į jo koncertą. Yra dvi priežastys, dėl kurių verta kiekvienam atsilankyti, nors jų būtų galima priskaičiuoti daugiau.

Pirmiausia, tokių parengimų būna mažai. Surengti tokią programą, kokią duos Bangos choras, nelengva. Užima keletą mėnesių. Šis koncertas, kaip žinia, skirtas Windsorui. Rengiamasis koncertui Windsore, aišku, choras turėjo parengti jį kuo geriausiai. Jis tą atliko gerai. Taigi, bus ko pasižiūrėti, pasiklausyti. O tas viskas bus atlikta Temple teatre, prie gerų dekoracijų.

Kita, šis koncertas bus paskutinis šį sezoną. Visą vasarą mes neturėsime tokių progos. Taigi, rengiantis vasariniam poilsiui, reikia pasigrožėti, pasigerėti lietuviška daina, muzika, šokiais. Būdami Bangos choro koncerte, jūs dar kartą pagyvensite kultūringai. Skaitlingai atsilankydami jūs pakvėliosite jaunimą tęsti tą gražų darbą toliau.

Ant galo noriu užsiminti, kad jis turės puikų pasilinksminimą šeštadienį. Kas myli smagiai pasižokti ir pasilinksinti, būtinai turi būti šiame rengime. Šis rengimas bus tam pačiam name,

kur buvo montrealiečių koncertas.

Reporteris

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių priklauso nervuotumas ir galvos skausėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: EA. 3924

M. W. Kellermann
ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MU. 0191

Toronto ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

BANGOS CHORAS, UŽBAIGDAMAS SEZONĄ,

RENGIA LABAI PUIKŲ

KONCERTA

Sekmadienį, Gegužio 15 d.

Temple Teatre -- 300 Bathurst St.

Koncerto programa bus turininga. Choras dainuos 19 dainų. Bus perstatytas vieno veiksmo vaizdelis "Eisim Vilko Ieškoti". Vaizdelis su dainomis ir šokiais. Vaidina visas choras. Taipgi šoks mūsų jauni baletistai M. Balytė ir F. Laurusevičius; dainuos mūsų solistai R. Strazevičiūtė ir gros M. Gebinetas.

Kviečiame visus nepraleisti šios progos. Šis parengimas bus paskutinis didesnis parengimas šį sezoną.

Pradžią 7.30 val. vakaro

Lietuvis Barberis

Patyręs plaukų kirpėjas

932 Dundas St. W.

Kampas Gorevale Ave.
Toronto

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškus žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

A. GARBENIS

Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime. Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO